SPEIDEREN

MEDLEMSBLAD FOR NORGES SPEIDERFORBUND #3.2023

På speiderleir i Sør-Korea:
Veldig varmt, men gøy!

s 43

På med vinterklærne s 8

Hvordan holde varmen på kalde turnetter? s 16

Leir er best! s 54

Én gang speider, alltid tegner s 50

INNHOLD

FLOKK OG KOLONI

På med vinterklærne 8
Ta et merke: Knuter 10
Merker for flokk - oversikt 11
Patruljedyret: Lemen 12

TROPP

Hvordan holde varmen på kalde turnetter? 16
Ta topputmerkelsen! 18
Ælj til topps 20
Spiselige vekster og andre buskvekster 23
Verdenspremiere for Rottepatruljen 26
Rottepatruljen 27
Auroras beste bøker 29

ROVERLAG

Valg 2023: Hva mener partiene om våre hjertesaker? 32
Cool sommer 35
Speiderkino i høstmørket 36
Ungt lederskap: På tide å overta roret 38
Agora: Rovertreff i Portugal ... 39
Reisebrev frå Kypros 40
Ta et merke: Førstehjelp 42
World Scout Jamboree 2023 43
Portrettet: Flu Hartberg 50
Kretsleirsommer 54

LEDER

Topputmerkelsen 60
Speiderlivet 61
Friluftsskole i 2024? 62
Ny leder i Norsk Friluftsliv 64

FASTE SPALTER

Kortnytt 3
Hodebry og vitser 14
Peffens hjørne 24
Premiequiz 25
Speidersjefens hjørne 65
Heder & ære 67

F-1

Hva er dette?
Bokstaven og tallet viser hvilket *mål* i programmerkene saken passer til. Merkene og målene finner du i loggbøkene og i Speiderbasen.

LEDER

REDAKTØR: KIRVIL KAASA

Vår 12. mann

I fotballen kalles tilskuerne på tribunen gjerne «lagets 12. mann». Innsatsen på gressmatta avgjør, men støtten og engasjementet fra supporterne er vesentlig.

Under verdensspeiderleiren i Sør-Korea i august tenkte jeg på betydningen av vår 12. mann på laget – på støtten og engasjementet fra foreldrene til speiderne. Speiderne, lederne og leirarrangørene måtte stå i den ene utfordringen etter den andre og gjøre det beste ut av situasjonen: Søkkvått leirområde før leirstart, stekende varme, dårlig renhold av toaletter, treg logistikk, tyfonvarsel, evakuering og så videre, og så videre.

Da var et entusiastisk «hjemmepublikum» viktig – som backet opp slitne, varme og trøtte speidere, som forsikret dem om at det går fint, som satte mot i dem som syntes det ble litt overveldende i starten, som stolte på lederne og som klappet og jublet og sendte hjerter og smileys når kontingenten delte bilder fra leiren. Den hadde jo også masse bra opplevelser og morsomme møter mellom ungdommer fra hele verden å by på!

Å ha foreldrene med på laget er viktig, også på teltturer og høsthaik, på snøhuletur og patruljens hyttetur: Foreldre som setter mot i speideren som er litt spent på hvordan det blir. Som har tillit til at både speideren, peffen og lederne har kunnskapen og verktøyene som skal til for å lande på beina, også når det ikke alltid går etter planen, når det blir litt ekstra utfordrende. Da får vi de beste resultatene, for alle. Heia, speidernes «12. mann»!

Speiderhilsen
Kirvil Kaasa
ansvarlig redaktør

FOTO: ALEXANDER VESTRUM

ALLTID BEREDT

Besøksadresse:
St. Olavsgate 25, 0166 Oslo
Postadresse: Postboks 6910
St. Olavs plass, 0130 Oslo
Telefon: 22 99 22 30
E-post: nsf@speiding.no
www.speiding.no

TRYKT I NORGE NO - 1470

SPEIDEREN er kortreist, miljøvennlig og produseres på bærekraftig vis. Papiret er fra en av de mest miljøvennlige papirfabrikkene i Sverige. SPEIDEREN trykkes på et svanemerket trykkeri på Aurskog før bladet sendes direkte til deg. Trykt i Norge og trygt for deg som medlem i Norges speiderforbund.

Ansvarlig redaktør: Kirvil Kaasa
Design: Speider-sport
Forsidefoto: Janne Kathinka Fongen
Trykk: Aksell
Opplag: 14 750
Redaksjonen avsluttet: 28.8.2023
Generalsekretær:
Stine Schultz Heireng
Speidersjef: Peer-Johan Ødegaard
Bidragsytere: Flu Hartberg, Fred Gjestad, Ksenia Sazonova, Janne Kathinka Fongen, Miriam Nerheim, Ingvild Berge Conradsen, Regine Skogmo Grøtte
Redaksjonen: Ada Sofie Schreiber, Amalie Dalhaug Halleland, Alexander Vestrum, Aurora Thuve Rønning, Christian Sangereid, Emil Briskelund, Helene Henden, Sander Øigarden

Besøk langveisfra til Sogn

– Vi har aldri hatt så store besøk som dette. Gruppene er vel på 50 hver, så til sammen blir det 100, sier Petter Stenstadvold. Han er gruppeleder i Systrond 1 i Sogn og Fjordane krets. De to besøkende gruppene den aktuelle uka i juli kom fra Australia og Finland, skriver Sogn Avis. I tillegg var amerikanske speidere på besøk tidligere på sommeren. Speiderne har sovet på ungdomshuset i Leikanger. De finske og australske speiderne var i Norge for å delta på kretsleir ved Røros. De fikk seg også turer i den norske fjellheimen. ❖

FOTO: KYRRE FITJE – SOGN AVIS

Britiske prinser og prinsesser hjalp speidere

Alle de tre barna til britiske prins William og prinsesse Kate var med på en dugnad i sommer. De hjalp til da speiderne skulle fikse hytta og området til 3rd Upton Scouts i Slough i Berkshire, skriver Her og Nå. Ifølge britiske medier var dette første gang femårige prins Louis var på oppdrag for kongehuset. Også søsknene George (9) og Charlotte (8) var med. Etter dugnaden grillet barna marshmallows på bål, og de kongelige fikk også prøve seg med pil og bue. ❖

Rovere surfet i Vesterlen

– Det ble mildt sagt en suksess, med over 30 deltakere og gode surfeforhold. Det var veldig kjekt, og folk koste seg. Åpenbart en aktivitet som var populær, forteller Johan Nordbø Visnes. Han er leder for roverombudet i Vesterlen krets. I sommer hadde kretsen rovertreff, og valget av aktivitet falt på surfing og grilling på jærstrendene. ❖

FOTO: REBECCA LARSEN

FOTO: MARIANNE LINDBOE ØSTMOEN – SOLUNGAVISA

Mislykket oppgave ga

førsteside i avisa

Alt gikk ikke helt som planlagt for patruljen til Leon Hoffmann under kretsbannerkonkurransen i Hedmark krets i år. Speiderne fra 1. Grue speidergruppe rakk ikke å få ferdig den hemmelige oppgaven. Den gikk ut på å lage en båre for å hente en liksom-besvimt patruljefører ut fra skogen, skriver Solungavisa. Dermed måtte patruljeføreren bæres – på nakken. Oppgaven ble kanskje ikke løst spesielt bra. Men speiderne klarte iallefall å komme på førstesida til lokalavisa! ❖

Polske speidere fikk ly mot regn i Haugesund

– Vi hørte det var en del regn her, men vi trodde ikke det skulle være så ille, sier Zuzanna Bujalska på 15 år. Hun er speider i gruppa 185 WDW Equus. I sommer bestemte drøyt ti av speiderne seg for å dra på tur til Norge, nærmere bestemt Haugesund. Planen var å sove i hengekøyer, men været gjorde det vanskelig, skriver Haugesunds Avis. Dermed begynte speiderne å se etter folk som ville ordne overnatting for dem. Det fikk de hos Bjørg-Irene Velde.

– Jeg har vært speider selv, så jeg følte jeg måtte hjelpe dem, sier hun. Til sammen fikk de polske speiderne overnatte tre steder i området, skriver de på sine Facebook-sider. ❖

FOTO: KJERSTI NØTTUM HAALAND – HAUGESUNDS AVIS

Speidersjefen på kongelig bursdagsfest

FOTO: PRIVAT

Kronprinsparet feiret 50-årsdagene sine med bakgårds-fest for nesten 400 gjester på Slottet 25. august. En av de inviterte var speidersjef Peer-Johan Ødegaard. Først håndhilste han og de andre på jubilantene i en staselig sal på Slottet og gratulerte dem med dagen. Så gikk alle ut i bakgården, som var fint pyntet med blomster og lys, men ingen ballonger. – Det var en flott og hyggelig fest, forteller speidersjefen. – Og det var veldig fint å møte mange som jeg snakket om speideren med – fra helt ukjente og til statsministeren. Alle jeg traff der hadde et forhold til speideren, enten hadde de vært med selv, eller de har egne barn eller venner som er med.

– Kronprinsparet er opptatt av barn og ungdoms oppvekst, av utenforskap og av det å fremme talent og lederskap blant unge, sier Peer-Johan. – De tenker det samme som oss om viktige temaer. I talen de holdt sammen var de opptatt av frivillighet, det var oss de snakket til. Jeg er veldig stolt av at Kronprinsessen er høy beskytter for Norges speiderforbund. ❖

Sørlandsspeidere seilte

helt til Finland

– Dette er er helt klart den lengste seilasen Flekkerøy BK sjøspeidergruppe har lagt ut på, sier Bård Austefjord. Han er sekretær i sjøspeidergruppa fra Kristiansand. Ifølge nettavisa N247 gikk turen fra speiderhuset på Kårholmen via Danmark, Sverige, Åland og til Finland. Båten på turen var «Lybsken», en havseiler på 44 fot som har plass til ni personer. Underveis er mannskapet byttet flere ganger. Rundt 50 speidere har deltatt. Turen gikk gjennom Göta kanal, og speiderne har vært innom både Liseberg i Göteborg og Gröna Lund i Stockholm. ❖

FOTO: FRODE STOKKELAND

FOTO: PRIVAT

Speidere fra Elverum på tur

i Taiwan

– 800 høydemeter i 36 varmegrader og høy luftfuktighet er krevende, men likevel hadde vi speiderskjerf og speiderskjorte på hele veien, forteller Fredrik Strand fra Mjølner speidergruppe i Hedmark krets. Han tok i sommer med seg familien til Taiwan på ferie. Blant annet fikk Fredrik og sønnen Patrick på 11 år en internasjonal speideropplevelse.

– Vi kom i kontakt med sju speidere og tre ledere fra byen Hualien. De tok oss med på fjelltur i Taroko nasjonalpark, sier Fredrik. Sønnen snakker kinesisk, så han ble kjapt en av gjengen. Mellom de voksne gikk praten på engelsk. Speiderfaren har en klar oppfordring etter den vellykkede turen: – Jeg håper at norske speidergrupper også stiller opp hvis de blir kontaktet av speidere fra andre land på ferie eller tur i Norge. ❖

FOTO: PRIVAT

Tips oss

Her presenterer vi notiser om små og store speiderhendelser. Fortell oss hva du driver med! Har dere vært på en tur litt utenom det vanlige? Kanskje dere har gjort noe som er blitt lagt merke til i lokalsamfunnet? Send bilde og en kort tekst til SPEIDEREN, så kanskje det havner i bladet: kk@speiding.no

Vi har fylt på i billigkroken.
Sjekk **Speidersport.no/outlet**

Magware er et turbestikk som holdes samlet med magneter. Laget i superlett flyaluminium som er svært holdbar. Og kanskje litt dyrt.

399,–

Speidersekken Hiker Backpack 50 er en rimelig juniorsekk til ferske speidere. Sekken vokser med barnet og tilpasses enkelt barnets høyde.

1100,– **Gratis frakt**

Rago Down Junior fra Helsport er en kompakt sovepose for barn opptil 165 cm. Posen er fylt med 650 cuin 90 % gåsedun og 10 % andedun som gir en komforttemperatur fra 0 ned til –5 grader (ekstrem –22). Soveposen veier lite og kan komprimeres mye.

1999,– **Gratis frakt**

Explore Airmat er et 5 cm tykt liggeunderlag fra det danske speidermerket Asivik. Isolert med Mylar, som er en lydløs, metallbelagt plastfilm som i likhet med de velkjente nødteppene, reflekterer kroppsvarmen tilbake til kroppen (i stedet for å bli absorbert i bakken).

1999,– **Gratis frakt**

Speiderkoppen er en liten og lett turkopp i tre. En skikkelig turklassiker!

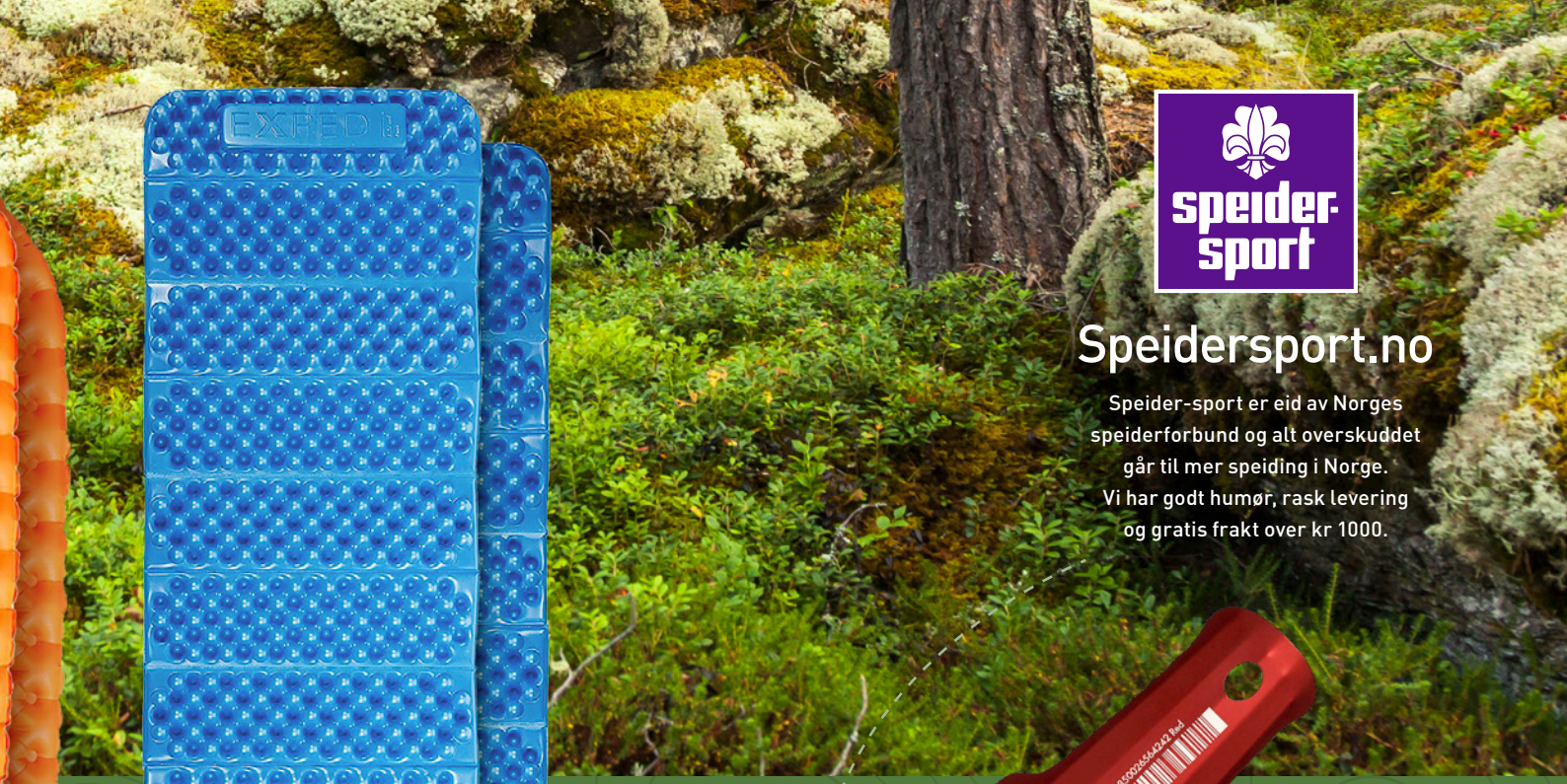
159,–

Ranger er et enkelt turkompass med godt grep som passer for alle type turer.

359,–

Foto: Iver Gjendem / Speider-sport

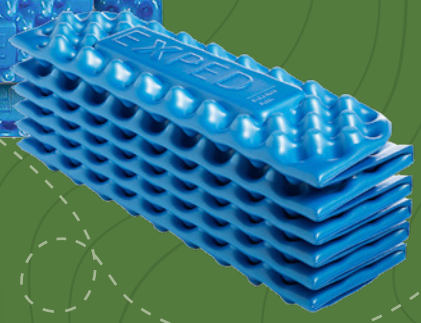

Speidersport.no

Speider-sport er eid av Norges speiderforbund og alt overskuddet går til mer speiding i Norge.
Vi har godt humør, rask levering og gratis frakt over kr 1000.

FlexMat Plus M
er et ekstra tykt skumunderlag fra Exped. Tar likevel mindre plass enn en rull!

575,–

Oppgradert dospade med taggete sagkant. Veier nesten ingenting og kan brukes som ekstra teltplugg. Grav dritten ned i tide!

269,–

Soppkniv-børste-nøkkelhank fra Kikkerland. Ganske snedig!

129,–

Flextail Tiny Pump er en liten oppladbar pumpe, som blåser opp underlaget ditt når du selv ligger på latsiden. Pumpen kan blåse opp cirka ti liggeunderlag, så her får du raskt ni nye leirvenner.

449,–

Speiderflaske fra Nalgene som rommer en liter. Den store åpningen gjør at den er rask å fylle og enkel å holde ren. Tåler alt!

239,–

Explorer er et komplett tallerkensett fra svenske Wildo. Her får du nok dekketøy til en vanlig treretters på tur. Tilsett litt for lite kjøttboller, et stearinlys og rikelig med trekkspill. Bon Appétit!

288,–

Vi tar forbehold om trykkfeil, endringer i priser uten varsel og produkter kan bli utsolgt. Prisene gjelder ut september 2023.

TEKST: KIRVIL KAASA I **FOTO:** NATURFOTOGRAF ROGER BRENDHAGEN

På med vinterklærne

Det er stor forskjell på vinter og sommer i Norge. Derfor må ville dyr og fugler ha en slags «superkrefter» for å overleve når det er kaldt. Noen skifter farge.

Mål: S-6

Mange fugler flyr til varmere land når det blir høst. Noen dyr lager seg et koselig hi. Der ligger de hele vinteren, ofte nesten uten å røre seg. Når det blir vår, kommer de fram igjen. Mange dyr får også tykkere pels om vinteren.

LETTERE Å GJEMME SEG

Noen dyr og fugler skifter farge to ganger i året. Om sommeren er hare, røyskatt, snømus, ryper og fjellrev brune eller grå. Om vinteren blir de like hvite som snøen.
Hare og ryper sitter mye stille. Da er det lurt å være så usynlig en bare kan! Det er lettere å gjemme seg for rovdyr og rovfugler som vil spise dem hvis de ser ut som en liten snøhaug selv. Men med hvit vinterpels kan røyskatt, snømus og fjellrev også lettere snike seg innpå byttet sitt uten å bli oppdaget.

KLEDD PÅ SEG FOR TIDLIG?

Noen ganger kommer snøen så seint at dyrene har fått den hvite vinterpelsen på mens det fremdeles er høstfarger. Det kan lage vanskeligheter for dem. Plutselig er de lette å oppdage, de klarer ikke å gjemme seg. Da må dyrene passe ekstra godt på! ❖

Fjellreven øverst på siden ser helt annerledes ut på sommeren.

Brun og grå harepus i det grønne ...

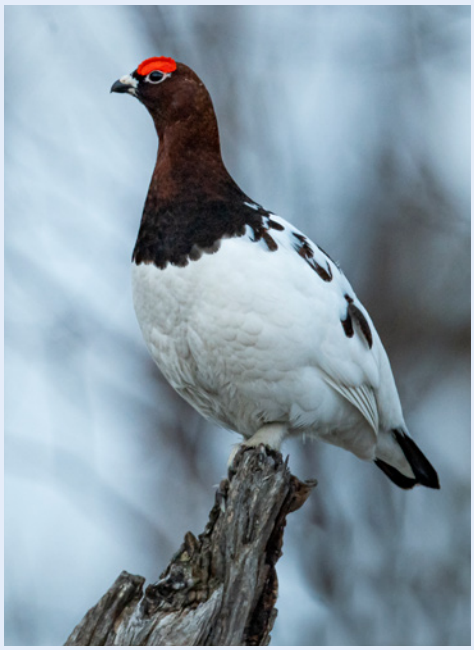
... og kritthvite harer mot snøen i vintermørket. Haren sitter mye stille, men ikke akkurat her!

SKIFTER IKKE TIL VINTERPELS

Små dyr, som mus og lemen, får ikke tykkere pels om vinteren. Hvorfor ikke? Jo, med en tykk vinterpels ville de ikke kunnet bevege seg så lett. Bare tenk på hvordan de minste barna ser ut når de har tykke vinterplagg på seg: De har armene nesten rett ut til sidene.

Mus og lemen lever i stedet i tunneler, eller ganger, under snøen. Der blir det ikke så kaldt. Slik klarer de seg gjennom vinteren uten å kle på seg noe ekstra.

Vinteren nærmer seg også for rypene.

HEDVIG ER HVIT HELE ÅRET

Har du lest Harry Potter-bøkene, eller sett filmene? Harry har en snøugle som heter Hedvig. Snøugler er nesten helt hvite hele året. Det finnes snøugler i Norge, men de er veldig sjeldne. Snøugle kalles noen steder for lemengris! Det er fordi den spiser lemen.

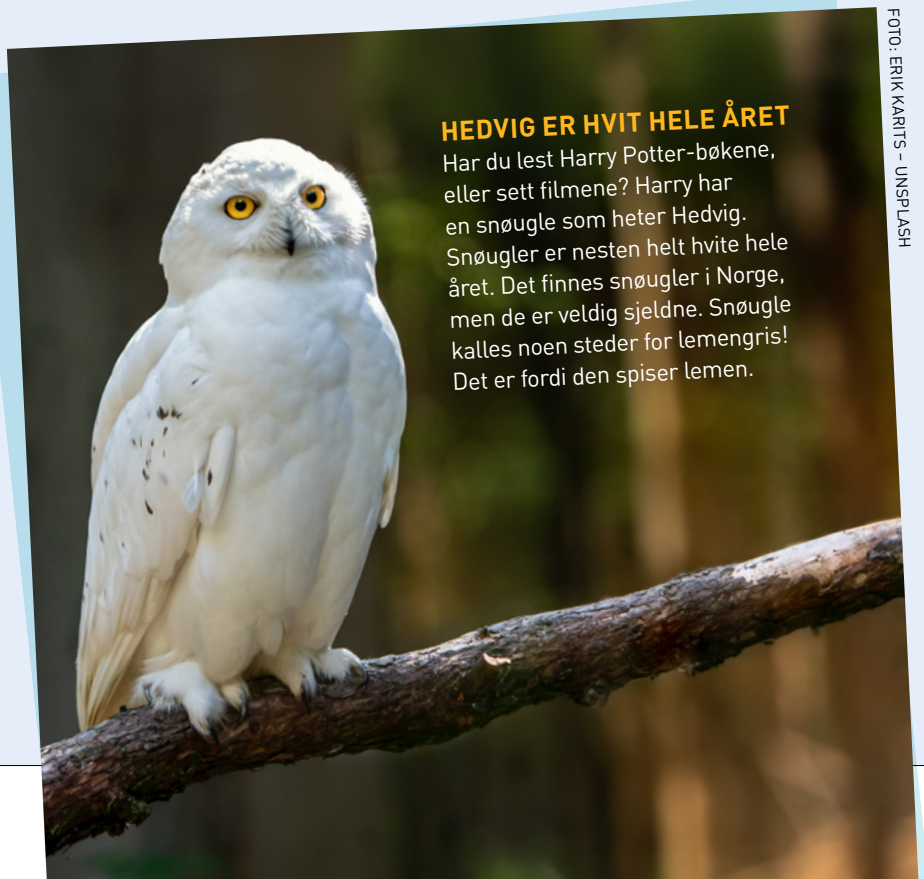

FOTO: ERIK KARITS – UNSPLASH

SAMME FARGE HELE ÅRET

Ikke alle dyr trenger å skifte farge. For elgen, rådyret og hjorten gir det ingen store fordeler å skifte farge om vinteren. Vanlig rødrev og gaupe klarer seg også fint på jakt om vinteren, selv om de er godt synlige mot den hvite snøen.

Kilde: Universitetet i Oslo – Institutt for biovitenskap

TA ET MERKE

TEKST: KIRVIL KAASA I **FOTO:** CHRISTER DANMO

KNUTER

Har du lært deg noen knuter ennå? Visste du forresten at forskjellige knuter brukes til ulike ting?

Mål: K-7, 9, 10

Det finnes veldig mange ulike knuter. Noen passer best til å fortøye en båt, andre til å binde fast bagasje, til å lage taustige eller til bygge et bord av stokker på speiderleir. I Speiderboka finner du «oppskrift» på mange smarte knuter. Pass på at du lærer deg hva hver knute passer til.

FOR Å TA DETTE MERKET, MÅ DU:

1. Lære fire speiderknuter og vite hva de kan brukes til.
2. Lage en knutetavle med minst fire ulike knuter.
3. Vise at du kan kveile opp et tau.
4. Bruk én eller flere av knutene du kan på en tur eller i en lek sammen med de andre småspeiderne.

På neste side kan du se alle fordypningsmerkene som småspeidere kan ta. Hvor mange er det? Og hvilke merker har du mest lyst til å ta?

SKAFF DEG ET KNUTETAU!

Hvis du skal øve deg på knuter, er det veldig lurt å ha et knutetau. Det kan du ta med deg og hente fram når du har litt tid. Da kan du øve på en eller flere knuter. Snart er du blitt ekspert på pålestikk og dobbelt halvstikk! Et knutetau er en stykke tau av kryssflettet polyester på omtrent én meter. Endene er smeltet over en flamme, slik at de ikke rakner. Du får kjøpt slikt tau hos Speider-sport, hos Jernia, Biltema eller i en liknende butikk.

Det går an å bygge morsomme byggverk av tau og stokker, som denne huska på landsleiren i Stavanger for ti år siden.

KLAR
DEG
SELV
natur
HJEM

TEKST: CHRISTIAN SANGEREID I **FOTO:** NATURFOTOGRAF ROGER BRENDHAGEN

Mål: K-3, S-6

Sinna Lemen?

Denne modige lille skapningen kan du av og til møte på tur i fjellet. Den er søt, der den piler av sted langs løpestiene sine. Hvis du kommer i veien, kan den stoppe opp og hvese for å få deg til å flytte deg, men er lemenet egentlig så sint?

Bare pass deg! Et irritert lemen vil kanskje prøve å jage deg vekk fra stien.

FOTO: AGAMI STOCK

LEMEN

Latinsk navn: Lemmus lemmus / "norwegian lemming"

Familie: En gnager i hamsterfamilien

Lengde: 7–15 cm

Vekt: 130 gram

Levetid: Opptil tre år

Mat: Mose, gress og starr (planter som likner på gress, vanlig i fjellområder).

Trusler: Fjellrev, snøugle, rovfugler og klimaendringer.

Truet? Nei, livskraftig (Kilde: UICNs rødliste).

Lemenet tilhører hamsterfamilien, og jammen likner det på en hamster også!

Lemen finnes i fjellet over hele landet. De trives godt der det er mye mose og bjørkeskog. Som de fleste små dyr i Norge, blir de ikke gamle. Faktisk ikke mer enn omtrent tre år.

Allerede når lemenet er seks uker gammelt, kan det føde sine første unger. Hvis det er mye mat å finne, kan lemenet få seks eller sju unger om gangen. Og fordi de kan få unger så mye som fem ganger i året, betyr det at én lemenmamma kan få opptil 35 unger på ett år!

UNDER SNØEN

Lemen lever hele vinteren under snøen. Her lager de seg et koselig sted å bo av mose og gress, i hulrommet mellom snøen og bakken. Lemenfamilien synes i alle fall at det er koselig. Mellom snøen og bakken blir det nemlig ikke så kaldt som oppe på snøen. Lemenet kan også føde unger under snøen. Det kan bli enormt mange lemen som er klare til å pile rundt når våren kommer og snøen smelter. Omtrent hvert tredje–fjerde år kan vi se mye lemen i fjellet. Vi sier at det er lemenår.

Lemenet er også viktig for andre dyr som lever i fjellet. Noen rovdyr, som fjellrev og snøugle, er helt avhengige av å spise lemen for å overleve. De får egne unger bare når det er toppår for gnagere, slik som lemenår. Rødrev og kråkefugler får også flere unger når det er mange gnagere.

VARMERE OG VÅTERE VINTRE

Vi tror at vintrene blir varmere og våtere framover. Perioder på vinteren med mildvær og regn gjør at snøen smelter og fryser flere ganger. Islagene som dannes i snøen gjør at lemen har vanskeligheter med å finne mat. Dette vil gjøre at det blir færre lemen. Dermed blir det også mindre mat til fjellreven og snøugla. Begge er allerede sterkt truet, det er veldig få igjen av dem.

SÅ SINNA AT DET SPREKKER?

Ha du hørt at lemenet kan bli så sinna at det sprekker? Det er nok bare en vandrehistorie, altså ikke sant. Selv om lemenet ser ut som det blir veldig sint, og biter ganske hardt om det får fatt i en finger, så blir det likevel ikke så sinna at det sprekker, heldigvis! Men det hender at lemen dør av å være veldig stresset over lang tid.

I lemenår er det så mange lemen i fjellet at rovdyr forsyner seg bare av de beste delene av de små dyrene. Resten lar de ligge. Da blir det mengder av døde lemen som ligger igjen og kanskje ser ut som om de har sprukket. ❖

HODEBRY & VITSER

TEKST: KIRVIL KAASA I **ILLUSTRASJONER:** FLU HARTBERG

Mål: K-3

HULTER TIL BULTER

Klarer du å sette bokstavene i riktig rekkefølge, så de blir til navn på dyr i havet?

HRSALSOV
HIA
MATEN
FNILED
RØJNESTSJE
LES
LEPPOTANG

Løsningen finner du på side 65.

To skilpadder gikk langs en vei. Da kom en snegle forbi og ropte: – Hit med pengene! De stakkars skilpaddene ringte til politiet for å melde om at de var blitt ranet.
– Hvordan skjedde det? spurte politiet.
– Nei, svarte den ene skilpadden. – Det vet vi ikke helt, det gikk så fort!

HOHO

Hvilket dyr tar livet mest med ro?
Chillpadden, vel!

En skilpadde begynte å klatre opp langs stammen på et tre. Etter mange timer kom den seg opp i toppen og kastet seg ut i lufta mens den sprellet med beina. Den falt i bakken, men så begynte den å klatre igjen, før den kastet seg ut i lufta på nytt. Dette gjorde den om igjen og om igjen.
Et fuglepar satt og så på skilpadden. Til slutt sa den ene fuglen til den andre:
– Kjære, tror du ikke det er på tide at vi forteller henne at hun er adoptert?

HVEM HAR SABOTERT HERMANS HENGEKØYE?
(LØSNING NEDERST PÅ SIDEN)
A
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
O
LØSNING: J – HUN HAR GJORME PÅ STØVLENE OG MANGLER KNIVEN SIN!

SPEIDEREKSPERTENE

TEKST: ADA SOFIE SCHREIBER I **FOTO:** PRIVAT

Mål:
F-3, 10

Hvordan holde varmen på kalde turnetter?

Fryser du ofte på speiderturer? Vet du ikke helt hva du kan gjøre for best å holde varmen på tur? **Speiderekspertene har gode tips!**

Sigve (14), peff i Sjøelefant i 1. Tverlandet speidergruppe

– Ja, jeg har fryst en hel natt før. Jeg var småspeider og vi var på telttur på vinteren. Det var vel 22 minusgrader, og jeg lå med blaute klær.

Dette er selvfølgelig ikke noe Sigve anbefaler. Heldigvis har han gode tips etter å ha gått flere år i speideren. Han har på seg ullklær og ullsokker for å holde varmen.
– Jeg pleier også å pakke inn liggeunderlag og soveposen i jervenduken.

– Husk å spise eller drikke noe varmt om kvelden, eller hvis du begynner å bli kald, for å få opp varmen, foreslår Sigve. Det er også lurt å gå på do før du legger deg, så du ikke må opp i løpet av natta.

Mathea (14), peff i Lemen i Østre Toten speidergruppe

– Ja, jeg har hatt en kald natt før, forteller Mathea. Hennes beste tips for å ikke fryse, er å ha på seg lue. – Mye av kroppsvarmen stiger opp til hodet, så hvis du har på deg lue, blir du varmere. Du bør også ha på deg ganske lite klær, for hvis du har på deg for mye, greier ikke kroppen å varme seg selv. Mathea pleier å ha på seg stillongs og ulltrøye. – Du kan ha på ullsokker, og ha en ullgenser over beina også.

– Jeg pleier å ha fotvarmere i sokkene om natta, anbefaler hun. – De er jo varme, så da holder jeg lettere varmen på natta. Mathea har også et tips for å ikke fryse sånn på morgenen. – Du bør legge genseren i soveposen når du sover, så du ikke må ta på deg iskalde klær når du våkner.

– Har du ikke fryst på speidertur før, så har du ikke vært på nok turer.

SPEIDEREKSPERTENE VÅRE

Mathea, Sigve, Isak og Victoria er peffer, altså patruljeførere, i hver sin speidergruppe rundt om i landet. De har vært speidere i mange år og har supertipsene som trengs for at speidertiden din skal bli best mulig. Har du spørsmål til speiderekspertene våre? Send det inn via denne QR-koden eller til kk@speiding.no.

Victoria (15), peff i patruljen Bjørn fra Drøbak/Frogn speidergruppe

– Om man bør ha mye eller lite tøy på om natta, er jo veldig forskjellig fra person til person, sier Victoria. Noen hun kjenner, pleier å ha lite tøy på seg for å holde varmen. Victoria, derimot, sover med yttertøyet på. – Da fryser jeg minst, forteller hun. Victoria sover også i det samme tøyet hun har gått med hele dagen. – Jeg sliter veldig med å stå opp på morgenen, så hvis jeg har på meg de klærne da, kan jeg bare gå rett ut. Men jeg anbefaler ulltøy.

– Du bør ha på deg riktige klær, og gå på do før du legger deg. Det er fordi kroppen bruker veldig mye energi på å holde avføringen varm, i stedet for å holde deg varm. Da blir man jo automatisk kaldere.

Isak (15), peff i Kakaostorkene i 7. Kristiansand sjøspeidergruppe

– På en tur jeg var med på, var det 20 minus, forteller Isak. – Men har du ikke fryst på speidertur før, så har du ikke vært på nok turer. Du lærer jo en del tips etter hvert, sier han engasjert.

Man bør ikke ha for mye klær, er Isaks første tips. Han anbefaler heller at du har på deg et sett med ull og ullsokker. – Men jeg pleier bare å kjøre på med alle de ullsokkene jeg har i baggen. Jeg veit ikke om det er det lureste. Jeg har også en varmeflaske som jeg fyller med kokende vann.
Isak har også et tips til hva man bør unngå hvis man vil holde varmen. – På en speidertur da jeg var litt yngre, glemte jeg å lukke soveposen. Og da kom det masse kulde inn. Så det er absolutt ikke å anbefale! Ta av sokkene hvis de er blaute, for det blir bare veldig kaldt å ha på seg.

TEKST: HELENE HENDEN OG ADA SOFIE SCHREIBER I **FOTO:** HELENE HENDEN

Mestring, glede og opplevelser:

Ta topputmerkelsen!

Speiderne i Tønsberg speidergruppe motiveres til å ta topputmerkelser. For mange skaper dette mye mestringsfølelse. Arbeidet med topputmerkelsene fører også til **morsomme konkurranser og overraskelser.**

Topputmerkelser er den høyeste utmerkelsen stifinnere, vandrere og rovere kan oppnå gjennom speiderprogrammet. Arbeidet med merket skal utfordre deg og kan samtidig gi erfaring du tar med deg videre som speider. Du må oppfylle flere krav for å få merket, deriblant gjøre utfordringer, delta i speiderprosjekter og ha tatt alle programmerkene. Diplomet som følger med merket du får er signert av speidersjefen. Flere av speiderne i Tønsberg har opplevd at speidersjefen personlig har delt ut diplomene.

June Stensland-Rørby (13) og Leonora Kjær Almås (13) synes topputmerkelser er veldig gøy! June har allerede oppnådd topputmerkelsen for stifinnere, og er godt motivert for å ta topputmerkelsen for vandere. Leonora har ikke noen topputmerkelse ennå, men har også planer om å ta topputmerkelsen for vandrere.

PS: Alle som har tatt topputmerkelse de siste månedene står skrevet opp bakerst i SPEIDEREN. Ta en titt og se om du finner noen du kjenner!

– VI KONKURRERER MOT HVERANDRE

I speidergruppa gjøres flere av speideraktivitene om til konkurranser, fordi mange av speiderne har et sterkt konkurranseinstinkt. – Jeg ville oppnå topputmerkelsen før dem som er like gamle som meg, forteller June. Det motiverte henne til å jobbe hardt, og slik er det også med mange av de andre merkene de tar i speidergruppa. – Da skal jeg ta dem først, sier hun og ler.

Konkurranser i speideren foregår vanligvis mellom patruljer. Du får testet ut mange forskjellige egenskaper, men særlig samarbeid. Topputmerkelsen, derimot, jobber hver enkelt speider med. For June betyr dette at hun kan bevise at hun får til noe på egen hånd. – Det er ikke bare patruljen som kan noe. Jeg kan faktisk klare noe selv.

Har du også lyst til å ta topputmerkelsen? Få med en av lederne dine og engasjer flere i gruppa! I Speiderbasen finner du alle kravene til topputmerkelsene for stifinnere, vandrere og rovere.

TOPPUTMERKELSER ER GØY

– Det var mye jobb, men så var det gøy da jeg først fikk den, fortsetter June. – Den skal være vanskelig å oppnå, men da er det bare enda gøyere å greie det.

Leonora forteller også at det er mange opplevelser knyttet til arbeidet med topputmerkelser. – Det er gøy å ta merker fordi du opplever nye ting. Topputmerkelsen for vandrere krever blant annet at du skal sove hele 14 døgn ute i speidersammenheng. Men det er da du merker at enhver tur er en ny opplevelse! ❖

Leonora og June fra Tønsberg speidergruppe synes det er veldig gøy å ta topputmerkelser.

TEKST: JANNE KATHINKA FONGEN I **FOTO:** LARS RØRAAS

Ælj til topps

Patruljen Ælj fra Modum KFUK-KFUM-speidere **var aller best** da det gjaldt som mest, selv om salaten tok fyr!

Berit Synøve Stokstad, Åshild og Målfrid Brokhaug Røvang og Nora-Eline Bekken i Ælj med vandretrofeet som NM-vinnerne får ta med seg hjem.

– Vi spurte hverandre hele tiden: trenger du vann, trenger du solkrem, sier Målfrid. – Vi var liksom venner hele konkurransen. Patruljen tror at nettopp det har vært avgjørende for at de har gjort det så bra i konkurransen.

I løpet av NM-helga i Levanger i juni konkurrerte 600 speidere, fordelt på mer enn 100 patruljer, i samarbeid og ledelse. Oppgavene handlet om friluftsliv, klima og miljø og nevenyttighet. Kort sagt har de konkurrert i det de er aller best til.

STEKEPANNE-DRAMA

Nivået på patruljene var svært jevnt gjennom hele mesterskapet. På ett tidspunkt var det ikke mer enn ti poeng som skilte første og tiende patrulje. Til slutt hadde Ælj fra Modum KFUK-KFUM-speidere aller flest poeng og kunne ta vandretrofeet med seg hjem.

– Jeg tror ikke det var så mange som trodde vi skulle vinne, det var ikke planen, på en måte, men det var veldig gøy, forteller Åshild.

– Matoppgaven var gøy, sier Målfrid. – Stekepannen begynte å brenne, sier patruljen og ler. Resultatet ble flambert salat til middag, noe som visstnok smakte overraskende godt. ❖

Her er flere bilder fra årets NM i speiding 9.–11. juni:

FOTO: HELENE HENDEN

FOTO: DEBORAH OGNØY

FOTO: HELENE HENDEN

FOTO: LARS RØRAAS

FOTO: LARS RØRAAS

FOTO: LARS RØRAAS

FOTO: GHADI AL HAJJ

FOTO: GHADI AL HAJJ

TEKST AMALIE DALHAUG HALLELAND I **FOTO**: SIGURD TOVEN GAUTUN

Mål: F-4, S-6, 10

Spiselige vekster og andre buskvekster

Det er veldig mye i naturen vi kan spise, drikke eller bruke på andre måter! Her er to du kanskje ikke har prøvd.

Før benyttet folk seg mer av ville vekster i naturen. De kunne ofte mer om spiselige og uspiselige ville planter enn det vi kan. Her er et par arter som har vært mye brukt tidligere, men som nå vokser i store mengder uten å bli høstet.

SKAL DET VÆRE EN KOPP RØSSLYNG-TE?

Røsslyng er en av Norges to nasjonalblomster, bergfrue er den andre. Den er en viktig plante for bier. De rosa blomstene kan høstes, tørkes og brukes som te. Røsslyng-te skal virke beroligende og gjøre deg trøtt, altså perfekt om kvelden! Plukk toppene og tørk dem, så faller blomstene lett av. Brygg teen i 10 minutter for å få ut smak og virkestoffer.

IKKE SPISELIG – SPISER SELV!

Tettegress bør du ikke spise, den vil nemlig prøve å spise deg først! Det siste er en overdrivelse, men tettegress er en av tre kjøttetende planter som vokser vilt i Norge. Kanskje du vet hvilke de andre er?

Bladene ligger tett på bakken. De er dekket av korte hår og av en slimete væske som gjør at insekter som setter seg der ikke kommer seg løs. Væsken fordøyer deretter insektene. Så om du er en mygg, bør du ikke prøve å spise denne planten, for den vil spise deg først.

Planten ser uskyldig nok ut, men mygg og fluer bør passe seg for denne kjøtteteren!

Biene synes røsslyng er kjempegodt.

Rosenrot vokser i tuer, gjerne med felles rot.

LUKT GODT MED ROSENROT

Ute kan du finne en slags såpe som også lukter godt. Rosenrot er en nydelig blomst, men roten er stjernen! Kok den lenge og avkjøl vannet, så har du førsteklasses rosevann. Det sies at om du koker te av roten, kan den forebygge depresjon. ❖

PS! Husk at ingen blir for gammel til å leke!

PEFFENS HJØRNE

TEKST: KSENIA SAZONOVA I **FOTO:** IMGORTHAND

Lek og lær!

Å leke er ikke bare gøy, men noe du som er peff eller ass kan bruke for å få variasjon på møter og turer. Det er også en god måte å lære på.

Du kan bruke en lek til å skifte tema, til å lære noe nytt, eller for å trene på noe dere vil bli enda flinkere til.

Lek er en helt super måte å lære noe på. Også en del dyr, særlig dyreunger, leker når de trener på det som hjelper dem å overleve, som lekeslåssing og lekejakt. Det er ofte lettere å lære noe gjennom å leke. Det er gøy og vi bruker flere sanser samtidig. Da husker vi bedre det vi vil lære. Bare tenk på førstehjelp og hvor morsomt det er å øve seg på det gjennom en postløype, en quiz og et rollespill (en førstehjelpsøvelse).

NYTTIG Å HA DET GØY

En lek trenger ikke ha som mål at vi skal lære noe bestemt. Å leke gjør oss bedre til å huske, vi trener fantasien og sansene. Forskjellige varianter av Kims lek er bare ett eksempel. I tillegg utvikler vi andre viktige ferdigheter, så lek er minst like nyttig å bruke tid på som mye annet!

SLIK KAN DU GJØRE DET

Leker med løping og spenning er alltid gøy. De gir god variasjon i møtene. Velg en lek du kan fra før, men prøv å endre litt på den, slik at speiderne må bruke den kunnskapen eller ferdigheten du vil at de skal bli bedre til. For eksempel kan du bruke doktorsisten (se Speiderbasen) til å friske opp kunnskapen om et tema, som speiderloven eller knuter. La dem som er tatt, slippe fri hvis de kan nevne et av punktene i speiderloven eller slå en knute.

Konkurranser kan også funke bra som en måte å lære på, helst lagkonkurranser. Det er lurt at konkurransen handler om samarbeid, så legg opp reglene slik at godt samarbeid gir poeng. En stafett eller en hinderløype er eksempler på lagkonkurranser. Sørg for like forhold for lagene og rettferdige regler, da blir det best stemning!

UTFORDRINGEN

Å konkurrere med seg selv, kan også være en morsom og lur måte å lære på. I speiderprogrammet finnes et programelement som heter Utfordringen. Den gjør det mer motiverende for speidere å gjøre noe de synes er vanskelig.

KULE ROLLESPILL

Rollespill krever fort mer forberedelser, men kan være veldig spennende og gøy. Det passer bra for å sette seg inn i en uvant situasjon eller rolle. Deltakerne i et rollespill blir fort veldig engasjert. På den måten hjelper rollespillet oss til å utvikle verdier og holdninger. Rollespill kan også brukes for å lære noe nyttig. Hva med å lære viktige friluftslivsferdigheter som en del av et Robinson-rollespill om å overleve på en øde øy? Eller et escape room der dere må løse førstehjelpsoppgaver for å komme dere ut? ❖

PEFFENS HJØRNE

– gir deg svar på mye av det du lurer på som peff. Send gjerne spørsmål og forslag til ting du vil lese om i Peffens hjørne til: ks@speiding.no

Premiequiz

Finn rett svar i bladet!

Mål: K-3

Hvilken tegneseriefigur eier rotta Rottulf?

- ◯ Svein
- ◯ Liffen
- ◯ Herman

Hvorfor hadde patruljen Ælj flambert salat til middag på NM i speiding?

- ◯ Fordi stekepanna tok fyr.
- ◯ Fordi det er favoritten til Nora-Eline.
- ◯ Fordi patruljen ville finne opp en ny rett.

Hvorfor sover Victoria med yttertøyet på på speidertur?

- ◯ Fordi det er smart.
- ◯ Fordi hun slipper å bruke tid på å kle på seg neste dag.
- ◯ Fordi hun slipper å bruke sovepose da.

Hvilket av disse dyra skifter ikke farge når vinteren kommer?

- ◯ Snømus
- ◯ Gaupe
- ◯ Røyskatt

Hvordan hadde speiderne fra Polen planlagt å overnatte da de var i Norge i sommer?

- ◯ I hengekøyer
- ◯ I telt
- ◯ I trehytter

Hva heter speideren i filmen «Se opp»?

- ◯ Carter
- ◯ Russell
- ◯ Carl

Hvem dro på speidertur til Liseberg i Göteborg i sommer?

- ◯ Speidere fra Tromsøya speidergruppe
- ◯ Speidere fra Lillehammer speidergruppe
- ◯ Speidere fra Flekkerøy BK sjøspeidergruppe

Vinnere av premier fra Speider-sport i SPEIDEREN nr. 2/23: Lykke Karlbom Johnsen fra flokken i 1. Jeløy speidergruppe og Inger Marit Johannessen fra troppen i Herøy FSK sjøspeidergruppe vant Speiderbok – gratulerer! Neste gang kan det være du som får en premie fra Speider-sport.

Svarfrist: 30. september

Vinn *eller*

Navn: .....

Adresse: .....

Postnr./sted: .....

Telefonnummer: .....

E-post: .....

KLIPP UT, ELLER KOPIER SIDEN, OG SEND DEN TIL:
Norges speiderforbund, Postboks 6910 St. Olavs plass, 0130 Oslo. Merk konvolutten med SPEIDEREN

DU KAN OGSÅ SENDE SVARSIDEN PÅ E-POST:
kk@speiding.no
Skriv SPEIDEREN i emnefeltet

Hvis jeg vinner, vil jeg helst ha

- ◯ Speiderskjerf (mini) og sovepose (mini, 30 x 45 cm) til et kosedyr på tur. I soveposen får speidermaskoten det både godt og varmt!
- ◯ En legendarisk mattermos (0,4 l) fra Stanley i rustfritt stål og med ekstra stor åpning. Termosen holder på varmen i sju timer. Perfekt til supper, grøt eller gryter. Skje følger med.

SPEIDERTEGNESERIE

TEKST: KIRVIL KAASA I **ILLUSTRASJONER:** FLU HARTBERG

NYHET!

Verdenspremiere for Rottepatruljen

Glem hakkespettene Ole, Dole og Doffen og Knøttenes «Beagle Scouts», rydd plass for Rottepatruljen!

Lenge har vi ønsket oss en egen speidertegneserie i SPEIDEREN. Nå er den her! Rottepatruljen er tegneserieskaper Flu Hartberg sitt verk. Mange voksne har nok humret av serien hans Fagprat, som er en fast stripe i Dagbladet. I den møtes snodige typer og snakker om alt mellom himmel og jord. Fagprat er bare én av flere prisbelønnede tegneserier og bøker fra hans hånd.

Flu Hartberg er med i foreldregruppa til Bøler speidergruppe og sendte inn en sak til Kortnytt-spalten i vår. Da luftet han samtidig tanken om å bytte ut Disney-stripene med en spesialtegnet tegneserie med speidere. Det syntes vi var et supert forslag! Noen uker senere var Rottepatruljen på plass. I tillegg synes Flu det er morsomt å lage hodebryoppgaver for de yngste, som den på side 15.

Bli kjent med de fire speiderne som du vil finne i hvert blad framover – det er bare å glede seg!

Les intervjuet med Flu Hartberg et annet sted i bladet. ❖

LIFFEN
hovedpersonen
ikke "født speider",
skvetten og forsiktig,
med i speideren for-
di han er glad i natur
(unntatt ekle kryp og
mørke) og sammholdet
i gruppa.

YANA
Den fødte leder, elsker regler og speiderritualer, glad i fysisk arbeid, allsang, knuter og temming av elg.

IRENE
Elsker fare, spenning, flammer, kniver og øks. Ikke så opptatt av regler og rammer.

HERMAN
Elsker latmannslivet, godteri og komfor. Angriper utfordringer fra et teoretisk utgangspunkt. Levende leksikon. Eier rotta Rottulf, som er opphavet til patruljenavnet.

© Flu Hartberg fluhartberg.com

FOTO: LARS RØRAAS

AURORAS BESTE BOKTIPS

TEKST: AURORA THUVE-RØNNING I **FOTO:** BORCHEE

Mål: S-8

Aurora er journalist i SPEIDEREN-redaksjonen og elsker å lese.

Denne gangen har Aurora plukket ut tre bøker om unge gutter som må takle veldig ulike utfordringer. God leselyst!

For speidere i tropp:

HATCHET
av Gary Paulsen

Brian Robeson er en 13 år gammel gutt med skilte foreldre. Han bor til vanlig med moren sin i Hampton, men er på vei til å besøke faren sin i Nord-Canada da det utenkelige skjer: Piloten i det lille propellflyet får et hjerteinfarkt, og de ender opp med å styrte. Brian blir nødt til å klare seg selv i den Canadiske villmarken, med bare en tynn vindjakke og en øks. Boka er på engelsk, men er både kort og lettlest, og passer fint for alle i troppsalder. Den forteller også mye om overlevelse i naturen, og er kanskje litt ekstra spennende for oss som er speidere. Hatchet er den første i en serie på fem bøker om Brian.

For deg som er rover:

BILDET AV DORIAN GRAY
av Oscar Wilde

Dorian Gray er en usedvanlig pen ung mann som mange i det engelske aristokratiet vil omgås. Når en kjent kunstner maler et portrett av han, forteller Dorian at han skulle ønske han kunne se ut som maleriet for alltid. Med dette selger Dorian sjelen sin, i bytte mot evig ungdom, og han blir fort en mann med dårlige intensjoner som utfører enda verre handlinger. Boken ble skrevet i 1891 av forfatteren og poeten Oscar Wilde. Den er både filosofisk og mørk, men mest av alt utrolig spennende, og desidert min favoritt av alle berømte klassikere der ute.

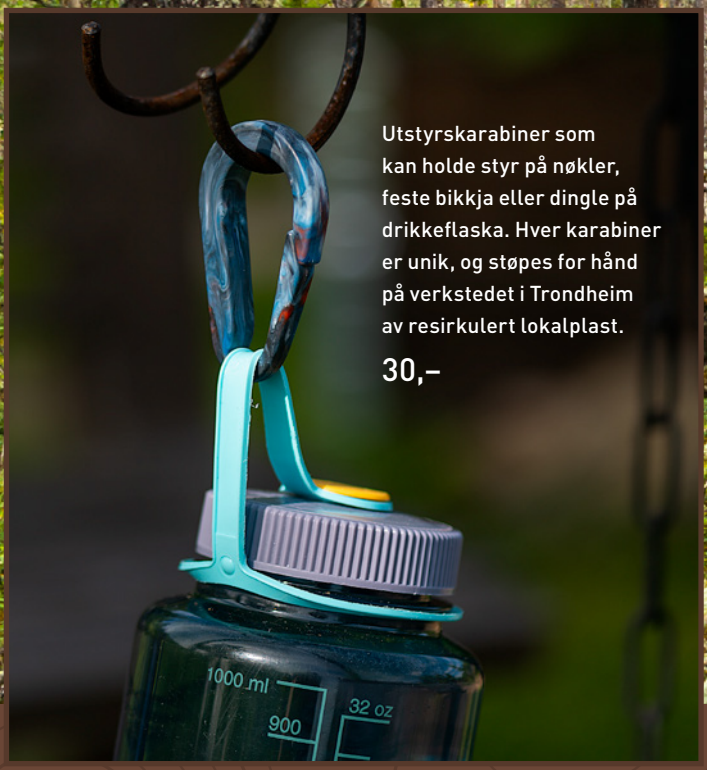
For speidere i tropp:

FORDELENE VED Å VÆRE VEGGPRYD / THE PERKS OF BEING A WALLFLOWER
av Stephen Chbosky

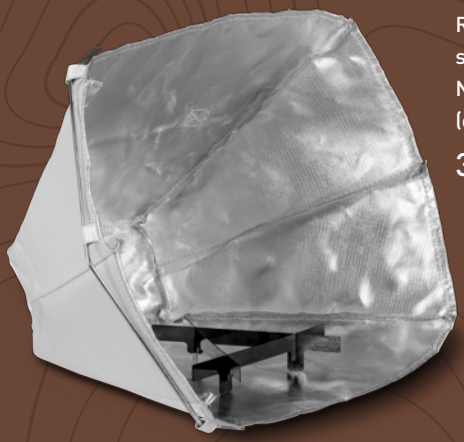
I denne boken følger vi engstelige og innesluttede Charlie som går første året på videregående. Der blir han kjent med en gutt og en jente som er stesøsken. De to drar ham med på alle slags små og store eventyr, og de introduserer ham for den sprø verdenen til The Rocky Horror Picture Show. Samtidig blir Charlies mentale helse sakte, men sikkert verre, og den tåkete fortiden hans hjemsøker ham. Denne boken er et av de mest kjente verkene innen ungdomslitteraturen verden over, og noe jeg mener at alle burde lese. Boken tar opp viktige temaer som mental helse, seksualitet, narkotikabruk, oppvekst, ensomhet og vennskap. Samtidig er den også utrolig bra skrevet, og den vil nesten garantert få deg til å felle en tåre eller to.

Foto: Ken Grahlen / Speider-sport

Utstyrskarabiner som kan holde styr på nøkler, feste bikkja eller dingle på drikkeflaska. Hver karabiner er unik, og støpes for hånd på verkstedet i Trondheim av resirkulert lokalplast.

30,–

Reflektorovn i metallbelagt stoff fra tyske Petromax. Nå blir det andre boller (og kanskje muffins) på bålet!

399–

Skikkelig speiderkniv fra norske Helle, med fingerbeskyttelse, bjørkeskaft og blad i rustfritt stål. Leveres i lærslire med preget kløverlilje. Mulighet for lasergravering av navn i treskaftet.

539 / 611,– Gravert

Rimelig småspeiderkniv fra Brusletto med butt tupp. God pris!

200,– ~~299,–~~

Scrubba er en legendarisk, bærbar vaskepose. Siden du kan vaske klær når du er på farten, kan du pakke litt færre klær i sekken. Tilsett kun såpe, vann, tålmodighet og litt nevekraft.

649,–

Pakke med seks oppblåsbare kleshengere (!) og en lang tørkesnor fra Scrubba. Når kleshengerne er blåst opp blir de bredere enn vanlige hengere. Da blir luftsirkulasjon inne i plagget bedre. Idéen er at klærne da tørker litt raskere (og penere). Tar uansett nesten ikke plass i reisesekken.

349,–

Kokebord fra tyske Petromax med to gassbrennere på 5 kW. Dette er skikkelige saker. Perfekt på leir!

3999,– **Gratis frakt**

Speidersport.no

Speider-sport er eid av Norges speiderforbund og alt overskuddet går til mer speiding i Norge.
Vi har godt humør, rask levering og gratis frakt over kr 1000.

Rumpl er et ganske stilig pledd som varmer godt på ryggen rundt leirbålet. Om du blir overmodig og plutselig drar i gang en allsang på gitar (en sang du bare nesten kan), kan du feste klipsen i halsen slik at du har hendene fri til minst tre akorder.

1349,– **Gratis frakt**

Petter Schjervens egen speiderbok.

393,–

Speidernes nye leirbålsangbok, med enkel besifring for gitar. Så kan du jo kanskje øve litt først?

159,–

Speiderboka er full av friluftskunnskap, slik som kart og kompass, leirplass, tenning av bål, førstehjelp, viktige knuter, kanopadling, graving av snøhule og mye mer.

339,–

Speiderskjorte i økologisk bomull.

479,– / 529,–

Speiderhals i tykk ull.

349,–

Blodgiver-merket

15,–

Vi tar forbehold om trykkfeil, endringer i priser uten varsel og produkter kan bli utsolgt. Prisene gjelder ut september 2023.

VALGET 2023

TEKST: EMIL BRISKELUND I ILLUSTRASJONS**FOTO:** KRISTIAN STRØM

Mål: S-1, 2

Hva mener partiene om våre hjertesaker?

Mange temaer er viktige når en skal bestemme seg for hvilket parti en skal stemme på. Vi har spurt partiene om hva de mener om møteplasser for barn og unge og om vern av naturområder.

SPEIDEREN sin journalist har stilt partiene spørsmål om temaer vi tror at mange speidere er opptatt av. Her er svarene han fikk på to av dem. Vi ba partiene om korte svar, men de brukte en del ord. Ikke så rart, det er til dels kompliserte temaer. Du kan lese alle spørsmålene og svarene i en nettversjon av denne saken.

? I speideren er vi verdens største vennegjeng. Hva vil dere gjøre for å skape trygge møteplasser for barn og ungdom?

Rødt

Vi mener at alle barn og ungdommer må få være med på aktiviteter selv om foreldrene ikke har masse penger. Vi jobber blant annet for at det skal bli lettere å låne tur- og sportsutstyr gratis, og for at det ikke skal være dyrt å delta på idrett og fritidsaktiviteter.

SV

SV ønsker å øke tilgangen på møteplasser som ungdomshus og gode uteområder for barn og unge, og støtte opp under organisasjoner som organiserer gode og trygge aktiviteter for barn og unge. Vi jobber for økt støtte til barne- og ungdomsorganisasjoner både nasjonalt og lokalt.

Arbeiderpartiet

Vi er opptatt av gode fellesskap for barn og unge. Trygge møteplasser trengs, det handler om lokaler, arealer, penger og frivillige. Sammen med LNU (Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner) har regjeringen kontaktet kommunene og bedt dem sikre økt tilgang på lokaler. De må helst være gratis, uansett med svært lav betaling, sånn at prisen ikke stenger noen ute. Mer penger til kommunene er også viktig, noe det alltid blir med Arbeiderpartiet.

Sp – nær folk

For oss står frivilligheten sterkt. Frivillige organisasjoner som Norges speiderforbund må få de ressursene de trenger, slik at de kan ha et høyt aktivitetsnivå for barn og ungdom. Vi mener større

områder må gjøres tilgjengelig for friluftsliv. Vi vil støtte frivillige aktører som legger til rette for at vi kan få gode og trygge naturopplevelser i hele landet.

Vi vil stimulere til opprettelse av bilfrie gater og torg i byer og tettsteder. Vi vil bruke by- og bygdemiljøpakker til å skape trygge og trivelige byrom for alle aldersgrupper, med lekeplasser og gratis møtesteder. MDG vil sikre gode grøntområder i byer og enkel tilgang til nærnatur. Det vil vi gjøre ved å ta vare på gamle naturområder og skape nye gjennom etablering av en nasjonal plan for å restaurere og langsiktig verne eksisterende naturområder.

Vi ønsker å sikre trygge møteplasser for barn og ungdom. Vi vil først gjeninnføre fritidskortet, slik at alle barn og unge får 2 500 kr til å delta på en fritidsaktivitet, uavhengig av familiens økonomi. Vi synes det er svært synd at dagens regjering fjernet ordningen. Deretter vil vi sikre flere alkoholfrie arenaer, og vi vil støtte lokale initiativ som ønsker å utvikle møteplasser for unge.

Venstre heier på frivilligheten og er opptatt av at det må være enkelt både for voksne og unge å engasjere seg i frivillig arbeid. Aktive og sterke frivillige lag og foreninger, som speideren, er viktige for å skape trygge og gode arenaer for barn og unge. Venstre vil at alle barn skal kunne delta på fritidsaktiviteter, uavhengig av familiens økonomi. Det er også viktig at vi har gratis åpne møteplasser, f.eks. bibliotek og ungdomsklubber.

Høyre

Vi vil at alle barn skal ha mulighet til å delta i fritidsaktiviteter, enten organisert eller egenorganisert. Vi vil at offentlige bygg og kulturbygg skal være tilgjengelige for barne- og ungdomsorganisasjoner. Vi vil også prioritere utvikling av attraktive, bærekraftige og fremtidsrettede aktivitetsarenaer, tilrettelagt for sambruk og flerbruk. Vi vil styrke utlånsordninger til fritidsaktiviteter, aktivt jobbe for å spre informasjon om fritidstilbud i kommunene, se på regelverket for frivilligheten og gjøre det enklere å delta.

Fremskrittspartiet

Fremskrittspartiet fikk gjennomført at alle voksne som har kontakt med barn og unge i frivillige organisasjoner skal kunne fremvise vandelsattest. Vi har også jobbet med Frivillighet Norge for å etablere gode rutiner for inkludering og trygghet.

? Norsk Friluftsliv har presentert en rødliste over truede naturopplevelser. Hva vil dere gjøre for å bevare naturen og nærmiljøene på best mulig måte?

Vi vil skape et samfunn som tar hensyn til naturen. Rødt vil ta vare på naturmangfoldet og økosystemene og redusere forurensing og utslipp av miljøgifter og andre skadelige stoffer i naturen.

Vi mener vi må verne mye mer natur enn vi gjør i dag. I fjor signerte Norge en naturavtale som forplikter oss til å verne 30 % av naturen vår til lands og til havs. I tillegg jobber SV-politikere over hele landet med å beskytte nærmiljøene mot nedbygging.

Arbeiderpartiet

Vi er opptatt av å beskytte natur, men også av å sikre alle tilgang til naturopplevelser. Vi vil grunnlovsfeste allemannsretten og styrke den gjennom lovverk, oppkjøp og reguleringer. Verneplanen for vassdrag skal ligge fast, og vi vil stille strengere miljøkrav – blant annet om minstevannføring – i utbygde vassdrag.

Vi tror på at de som bor og lever i et lokalsamfunn best vet hva som kreves for å gjøre det bedre. Samtidig må vi fra statens side legge til rette og sørge for lover og bevilgninger som gjør at vi tar vare

på naturforpliktelsene våre. Blant annet ønsker vi å styrke de regionale parkene, som Haldenkanalen Regionalpark, og den lokale forvaltningen av naturområdene. Vi må passe bedre på naturen vi allerede har, og restaurere tidligere skadede naturområder.

MDG mener på det sterkeste at mennesker og natur kan sameksistere, men da må dagens politikk endres kjapt. Vi vil sikre gjennomføring av Norges mål for naturmangfold. MDG vil ha null netto tap av natur innen 2025 og verne minst 30 % av Norges land- og havområder. MDG vil også sørge for opprydding i giftige bunnmasser og forurensning i havner, elvemunninger og fjorder, slik at økosystemene kan restituere seg.

I Norge er omkring tusen arter kritisk eller sterkt truet, og i verden ser vi at sårbare naturområder og økosystemer ødelegges. KrF mener at hensynet til naturmangfold skal veie tungt. Vi vil blant annet verne mer av skogen, trappe opp restaurering av natur, ha strenge restriksjoner på utbygging på myr og etablere en strategi mot forsøpling av havet.

VENSTRE

Vi vil verne og restaurere mer natur. Natur bygges ned bit for bit, med utbygging av boliger, næringsbygg, veier og jernbane. Alle som er folkevalgt i kommunestyrene må være bevisste på at nedbygging av "en liten bit her og der" er det som gjør at naturen og grunnlaget for friluftslivet er truet.

Vi vil legge til grunn prinsipp om arealnøytralitet: Hvis en bit natur bygges ned, må den erstattes med restaurering av tilsvarende areal. Vi vil innføre en arealavgift som gjør at det koster mer å bygge ned natur. Hundremeterskoger og nærnatur skal være lett tilgjengelig for alle. Skal vi greie å ta vare på naturen, er det avgjørende at barn og ungdom lærer å bli kjent med og å bli glad i naturen. Her spiller speideren en viktig rolle. Å styrke friluftsorganisasjonene og deres arbeid er viktig for å ta vare på naturen og naturopplevelser for framtida.

Høyre

Høyre vil ta vare på naturmangfoldet gjennom en kombinasjon av frivillig vern, bærekraftig bruk og naturbasert verdiskaping basert på en sterk, privat eiendomsrett. Økosystemene rundt oss er i endring som følge av klimaendringer, forurensing og overforbruk. Høyres ambisjon er at Norge skal ta en lederposisjon internasjonalt i å utvikle nye løsninger som bevarer økosystemer og styrker langsiktig økonomisk vekstkraft.

VISSTE DU AT?

Norge hadde sitt første stortingsvalg i 1814.
Partiet Venstre er Norges eldste parti.
Bare 65 % av dem med stemmerett brukte den ved forrige kommunevalg i 2019.

Vi vil fortsette å begrense plast som havner i naturen og havet, bidra til mer skogplanting hjemme og bevare regnskogen. Vi skal også overholde naturavtalen, som innebærer for eksempel 30 % vern av både land og hav.

Vi vil også gi mer rom for naturfag i skolen og ønsker en mer praktisk og variert undervisning hvor skolene gjerne bruker naturen som læringsarena.

Fremskrittspartiet

Vi ønsker å legge til rette for en hverdag for folk flest i gode omgivelser med ren luft, rent vann og rent hav. Vi skal ivareta og forvalte naturen på en god måte, og overlate den i god stand til de neste generasjoner. Vassdrag, villmark og nasjonalparker er viktig å ta vare på. Tiltak som skal begrense forurensningen må være effektive. Forurensning kjenner ingen landegrenser, og en vesentlig del av forurensningen i Norge skyldes utslipp fra andre land. Det er derfor viktig å få på plass internasjonale avtaler på miljøområdet. ❖

VALG 2023

Er du over 18, eller fyller 18 i løpet av 2023? Da har du stemmerett ved årets kommune- og fylkestingsvalg 11. september. Kan du ikke stemme på valgdagen? Husk at du kan forhåndsstemme fram til 8. september. Se mer på valg.no.

FOTO: DAVID KRO BARLAUP

Cool sommer

Nettverk for friluftsliv har de kuleste kursene! I sommer var det brekurs og brecamp på Bøverbreen for rovere over 18 år. – Kurset og campen ble veldig bra, til tross for litt dårlig vær, sier kursleder Lars Rugsveen. Bli med neste gang, da!

TEKST: KIRVIL KAASA I **FOTO:** DAVID KRO BARLAUP

Speiderkino i høstmørket

I flere Hollywood-filmer er hovedpersonene speidere. Med utekino for roverlaget, blir det enda mer speiderpreg på filmkvelden. Her er tre filmtips. Finn fram popcorn og soveposer!

FILMVETTREGLENE FOR UTEKINO

1. Planlegg turen og og meld fra hvor filmvisningen foregår. En fin invitasjon, og noen fakler bort til «kinosalen» gjør susen!
2. Tilpass filmvisningen etter evne og forhold. Paller eller en trestokk kan bli en fin sofa, men sitteunderlag på bakken kan fungere like godt.
3. Vær forberedt på uvær og kulde. Et tak over sitteplassene, det elektriske utstyret og noen tepper er lurt, i tilfelle værgudene er småsure. Husk mye varme klær!
4. Ta med nødvendig utstyr for kos. God mat og litt varm drikke i koppen er viktig energipåfyll en kjølig kveld!
5. Ta trygge filmvalg. Husk å søke om lov for å vise film på offentlig sted (se boks). Trådløse hodetelefoner kan være lurt hvis dere ikke kan ha høy lyd på stedet.
6. Vend i tide, det er ingen skam å flytte filmen inn. Kan toppes med nypoppet popcorn i kjele eller mikroovn, hvis dere ikke vil lage popcorn over bål.
7. Spar på kreftene og tilby overnatting om nødvendig. Husk på å planlegge for fasilitetene (toalett, hygiene, mat).

Inspirasjonen er hentet fra PARTIO Scout – Finlands Svenska Scouter

MOONRISE KINGDOM

– drama, romantikk, komedie, 2012.
Aldersgrense: 7 år

I Wes Andersons film er handlingen lagt til midt på 60-tallet. To forelskede 12-åringer, den ene er speider, inngår en hemmelig pakt om å rømme ut i villmarka på øya der de bor. Etter at planen er gjennomført, leter både andre speidere, politimenn og barnevernet etter dem. Samtidig som letingen er i full gang, bryter det ut en storm.

Speidere fra Brøttum og fra Lillehammer speidergrupper fikk være med og anmelde filmen da den kom på kino. Her er dommen fra noen av dem, de var ikke helt samstemte:

«Denne filmen var både søt og sjarmerende, spennende og morsom.»

«Det er mye humør og aktivitet, men den hadde ikke behøvd å være så ellevill på slutten for å være spennende. Det virket overdrevet.»

«Det kan ikke sammenlignes med annet enn et eventyr. Veldig lite realisme, og humoren er lik null. Kun av og til har de husket å legge til litt humor.»

SE OPP (UP!)

– animasjonsfilm, 2009. Tillatt for alle i speideralder

Et fargerikt og fantasifullt eventyr fra Pixar med én dose humor, én dose spenning og flere rørende scener. Den gamle grinebiteren Carl Fredricksen tar med seg huset sitt på en høytflyvende reise til sin barndoms drømmemål, en sagnomsust foss i Sør-Amerika. Han får uventet reisefølge av speidergutten Russell. Historien handler om å oppfylle drømmer og leve livet man kanskje en gang hadde planlagt, men aldri turte å leve.

LICENSE TO SHOW ...

Vil du vise kommersiell film utenfor hjemmet ditt, f.eks. filmer som vises på kino, TV eller via strømmetjenester, må du betale lisens. Prisene varierer, blant annet avhengig av antall tilskuere og om du vil ha en engangs- eller en årslisens. Er dere f.eks. 40 tilskuere og vil ha en engangslisens, er prisen kr 750, eller under kr 20 per tilskuer. Se **norwegianfilm.as** eller **mplc.no**

Scouts Guide to the Zombie Apocalypse

– amerikansk skrekkomedie, 2015.
Aldersgrense: 15 år

Ben, Carter og Augie er tre speidere og barndomsvenner som slår seg sammen med en beintøff servitrise for å bli verdens mest usannsynlige superhelter. Da deres fredelige lille by blir invadert av truende zombier, blir de nødt til å kjempe for det største av alle speidermerker og sette alle sine ferdigheter på prøve for å redde menneskeheten fra de udøde.

Pål Frostad hos Filmfront anmeldte filmen da den kom, passende til Halloween i 2015, og synes den er mer komedie enn skrekk: «Handlingen er litt for enkel. Man skjønner litt for lett hva som kommer til å skje. Alle har sin åpenbare hensikt i filmen, og det ødelegger litt. Aldersgrensen er i alle fall satt til 15 år. Og det stemmer nok at for tenåringer som ikke er så bevandret i horrorverdenen, så kan dette muligens funke. Det samme gjelder nok om man ikke tar filmen så 'blodsetørst'. For min del synes jeg filmen gav meg noen positive øyeblikk. Jeg lo av noen scener og likte en del av det jeg fikk servert. (...) Jeg ruller derfor en sterk treer for en lett film som er fullt severdig for en tanketom kveld.»

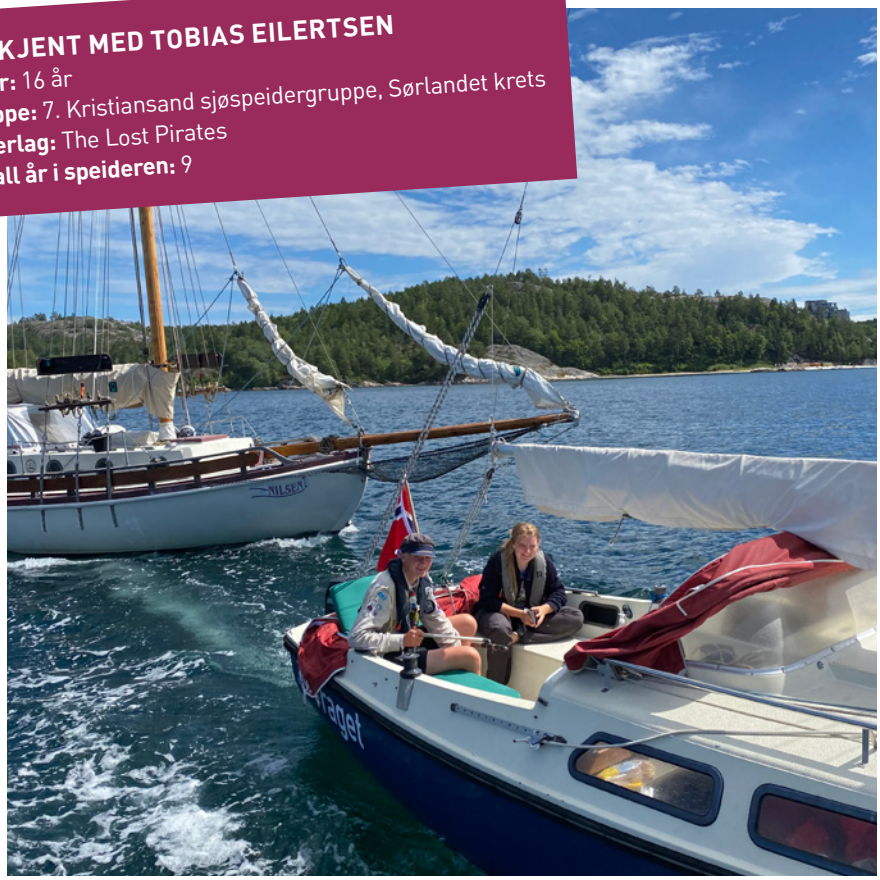
Kilder: NRK P3 Filmpolitiet, Gudbrandsdølen 17.6.12

TEKST OG FOTO: SANDER ØIGARDEN

På tide å overta roret

Når du blir rover får du oppleve utrolig mye spennende, men noe av det gøyeste er muligheten til å bli speiderleder, synes Tobias.

BLI KJENT MED TOBIAS EILERTSEN
Alder: 16 år
Gruppe: 7. Kristiansand sjøspeidergruppe, Sørlandet krets
Roverlag: The Lost Pirates
Antall år i speideren: 9

Her er Tobias med på formasjonskjøring i båten «Vraget».

Tobias har vært speider i mange år. Det har gitt ham mange gode venner og minner. I tillegg til å være rover er han småspeiderleder.

Hvorfor ble du leder?
– Jeg ble leder fordi jeg følte at jeg hadde mer å by på i speideren. Etter lang tid som peff tenkte jeg at tiden var inne for å ta et steg videre, forteller Tobias med et smil.

Hva er det beste med å være leder?
– Det er å se speiderne utvikle ferdighetene sine og når de føler mestring, ellers liker jeg alle de gøyale turene jeg får mulighet til å være med på.

Hvordan kombinerer du å være rover og leder samtidig?
– I min gruppe har småspeiderne og roverne møter på forskjellige ukedager. Heldigvis kolliderer heller ikke helgeturene med hverandre, så jeg får mest mulig ut av rovertiden, samtidig som jeg er leder.

Hva lærer du som leder, som du ikke hadde lært som rover?
– Som leder kan man delta på lederkursene på 3. trinn. Der lærer du masse om speideren, du har det kjempegøy og får venner på tvers av grupper og kretser.

Du lærer også mer om speidermetoden og får ferdigheter du har bruk for senere i livet.

Du er 16 år, men likevel er du i ferd til å bli kaptein på en stor sjøspeiderskute?
– Det stemmer, i sjøspeidergruppene har vi høyt fokus på å lære maritime ferdigheter som seiling, sjøvett og sikkerhet, Det er en lang vei, fra du starter i seiljoller som stifinner, men mange blir kaptein på sjøspeiderskuter før de blir 18 år.

Hva er det mest gøyale du har opplevd i speideren?
Tobias tenker seg om: – Det er ikke lett å sette fingeren på én spesifikk ting. – Jeg syns de lange sjøspeiderseilasene på sommeren er gøy, men liker også veldig godt å være på Randøya. Der viser jeg småspeiderne rundt på et gammelt kystfort, det synes både jeg og de er utrolig kult! ❖

TEKST: MIRIAM NERHEIM I **FOTO:** PATRÍCIA CRUZ

Rovertreff i Portugal

I vår ble European Youth Agora 2023 arrangert i Fátima i Portugal. Der deltok tre rovere fra Norges speiderforbund.

HVA BETYR AGORA?

En agora var en sentral del av den antikke greske bystaten. Agoraen fungerte som markedsplass og et forum for byens borgere. Agoraene var en veletablert del av de greske byene på Homers tid, altså for ca. 2 800 år siden.

Agora er et årlig WOSM-arrangement. Der samles unge, engasjerte rovere fra Europa, lærer masse og utveksler historier, erfaringer og knytter vennskap.

De fem dagene arrangementet varte var fylt med opplegg fra morgen til kveld. Det handlet særlig om å styrke ungt engasjement og lederskap gjennom arbeid innenfor speidermetodens rammer. Årets tema var bærekraft, og spesielt for i år var at arrangementet var en del av WOSM sitt Earth Tribe-program, et rammeverk for prosjekter der målet er å gjøre en positiv forskjell for klimaet og miljøet.

Ingeborg Kolstad, roverrepresentant i Komite speiding, Marthe Hellum fra Roverway 2024 og Miriam Nerheim fra Internasjonal komite deltok fra Norge.

– Å være med på Agora ga oss en bedre forståelse av hva speiding er i resten av Europa og verden, men kanskje like viktig var båndene vi knyttet på tvers av land, gjennom gode samtaler rundt middagsbordet og leirbålet, oppsummerer Ingeborg. ❖

De norske roverne Ingeborg Kolstad (t.v.), Miriam Nerheim og Marthe Hellum på Agora i Portugal.

TEKST: INGVILD BERGE CONRADSEN OG REGINE SKOGMO GRØTTE I **FOTO:** REGINE SKOGMO GRØTTE

Reisebrev frå Kypros

Ingvild og Regine deltok på verdskonferansen til WAGGGS på Kypros i sommar, og her er eit reisebrev dei to sende derfrå.

World Association of Girl Guides and Girl Scouts (WAGGGS) er ein av verdsorganisasjonane vi er med i som speidarar. WAGGGS arbeider med å myndiggjere jenter og unge kvinner slik at dei kan utvikle seg og ta sin plass i samfunnet. Organisasjonen har over 150 medlemsland, og når til saman nesten 10 millionar jenter.

26. juli–1. august deltok åtte norske delegatar på WAGGGS sin verdskonferanse på Kypros. Dette er eit demokratisk møte der representantar frå medlemsorganisasjonane samlast for å bestemme retninga som organisasjonen skal ha framover. Vi var rundt 400 deltakarar frå over 100 ulike land til stades. I løpet av veka valde vi blant anna nye medlemmar av verdsstyret, vedtok ny strategi og valde arrangør av neste verdskonferanse.

Den norske delegasjonen deltok aktivt i debatten, og vi føler at vi har gjort ein god innsats for å bidra til at WAGGGS skal halde fram med å vere ein sterk, bærekraftig og viktig organisasjon i verdssamfunnet. Vi har også fått mange nye venar, og har invitert MANGE land til å kome og besøke oss på Speidernes landsleir i 2025!

Det var svært inspirerande å få lære meir om alt det fantastiske arbeidet som WAGGGS gjer, og ikkje minst å få møte så mange fine menneske frå heile verda. Det er utruleg spennande å høyre om korleis speidararbeid blir gjort i andre land og kulturar, og å sjå at sjølv om det er veldig forskjellig, så er det likevel det same i botnen. ❖

Foran f.v.: Marthe Hellum, Siren Therese Klausen, Ingvild Berge Conradsen og Silje Kroken. Bak f.v.: Katarina Myhre Jensen, Lillian Frette Litlehamar, Ane Nørstebø Laache og Regine Skogmo Grøtte.

FUN FACT:
Kambodsja vann valet og skal arrangere WAGGGS sin 39-ande verdskonferanse i 2026!

Vi har spurt speidarar frå tre av landa som var representert på konferansen om korleis dei trur speiding i Noreg er:

Ciara Gibson (20), Girl Guiding New Zealand
– Eg trur de har mange leirar og eventyr ute i naturen. Spesielt roverane! De samarbeider mykje mellom forbunda, noko som er litt forskjellig frå New Zealand, der er vi litt meir splitta. Speidarar i Noreg er engasjert i lokalsamfunnet sitt, og de har mykje fokus på miljøet.

Solange Ingabire (27), Association des Guides du Rwanda:
– Eg trur speiding i Noreg er framtida. Det skapar møterom der både gutar og jenter kan lære i sitt eige tempo, ha det gøy, og samle kunnskap og eigenskapar for å forme framtida si.

Lea Phorn (25) og Chheav Meylinh (25), Girl Guides Association of Cambodia:
– Speidaren i Noreg lar unge leiarar og jenter og gutar bestemme sine eigne prosjekt, lære seg ny kunnskap, og gjennomføre planane sine heilt sjølvstendig.

– Dei norske speidarane er aktive og synlege på lokale og nasjonale arrangement og hjelper til der det trengs.

TEKST: KIRVIL KAASA I **FOTO:** TRYM ROBBERSTAD

Førstehjelp

Rovernes fordypningsmerke Førstehjelp handler om mye mer enn stabilt sideleie og å stoppe en blødning.

Kanskje har dere tidligere tatt førstehjelpsmerkene for stifinnere og vandrere og kan en god del om førstehjelp. Likevel kan det være lurt å jobbe med førstehjelp i roverlaget. Når dere vil ta dette merket, skal dere blant annet bli fortrolige med bruk av hjertestarter.

HER ER MERKEKRAVENE:

1. Utføre hjerte- og lungeredning (HLR) uavbrutt i minst 25 minutter.
2. Være markør på en førstehjelpsøvelse.
3. Vise at du kan bruke en hjertestarter. Bruk Hjertestarter-registeret og gjør deg kjent med hvor i nærmiljøet du finner hjertestartere.
4. Være ansvarlig for å planlegge, gjennomføre og evaluere en førstehjelpsøvelse med tanke på ny gjennomføring for roverlaget eller en annen enhet.

SPEIDERNES BEREDSKAP

Gir arbeidet med merket mersmak? Da er kanskje Speidernes beredskapsgrupper noe for deg! Speidernes beredskaps-grupper er et nettverk som består av rovere og speiderledere med en felles interesse for beredskapsarbeid.

Ole Sletten (23) fra 1. Tananger sjøspeidergruppe har vært med i Speidernes beredskapsgruppe Sør-Vest i en årrekke. Ole er aksjonsleder i Rogaland og vaktleder på Ådneram, beredskapsgruppas base på Frikvarteret i Sirdal:

– Jeg er utrolig glad i å hjelpe andre, og jeg ønsker å gjøre en forskjell – støtte og hjelpe dem som ikke har det så bra. Det gir meg mye, spesielt når det går bra og du får en takk! Og så er det et bra miljø blant dem som deltar på kurs, samlinger og aksjoner, sa han i et tidligere intervju med SPEIDEREN.

Se speiding.no/speidernes-beredskap. ❖

Mål: F-11, 12

HJELP 113-APPEN SPARER TID

Last ned Hjelp 113-appen, hvis du ikke allerede har gjort det. Den sparer livsviktig tid og gir AMK (Akuttmedisinsk kommunikasjonssentral) informasjon om hvor du er med én gang, du trenger ikke forklare det. Er du på et ulykkessted, og ikke vet akkurat hvor det er, vet appen det. Den viser koordinatene dine og dessuten hvor nærmeste hjertestarter befinner seg til enhver tid.

WORLD SCOUT JAMBOREE 2023

TEKST: KIRVIL KAASA

Leiren vi ALDRI glemmer!

Her ser du de nesten 700 norske speidere som i juli og august fikk et speidereventyr i Sør-Korea ingen hadde sett for seg på forhånd.

FOTO: ØYVIND AASEN.

Spente speidere på vei til Sør-Korea.

Noen av lederne på Gardermoen før den laaaange flyturen. De er klare for uforglemmelige opplevelser!

FOTO: JANNE KATHINKA FONGEN

Leirmaskoten møtte speiderne på flyplassen i Seoul.

FOTO: MARIA SELNES

Flambering av middagen i ly for den brennende sola.

Alle de norske speiderne deltar på en Tai Chi-økt i Olympiaparken, nesten lydløst og synkront!

FOTO: STEN ROAR HØGLI

Topp stemning det meste av tiden!

FOTO: ADA SOFIE SCHREIBER

Å kjøle seg ned kan gjøres på mange måter.

FOTO: HEDDA AMALIE DANIELSEN

Tusenvis av telt i mange farger ble satt opp på paller, i tilfelle styrtregn, slik leirområdet fikk rikelig av før leiren åpnet. Det kom ikke mer regn, men det ble skikkelig varmt!

FOTO: ØYVIND AASEN.

FOTO: JANNE KATINKA FONGEN

Noen av de norske deltakerne ved en portal på det enorme leirområdet.

FOTO: JANNE KATHINKA FONGEN

På Culture Day i starten av leiren bød hvert land på smakebiter av språk, tradisjoner og mat.

FOTO: HENRIK GILL LISBERG

De norske speiderne har fått beskjed om at leiren blir evakuert på grunn av tyfonvarselet og setter i gang med å rive leiren.

FOTO: HEDDA AMILDE DANIELSEN

Mye leiraktivitet foregikk i skyggen.

FOTO: JANNE KATHINKA FONGEN

FOTO: JANNE KATHINKA FONGEN

Å leie tradisjonelle folkedrakter i Seoul var populært, enda så varmt det var.

Tegnet av deltaker Vilde Høgli.

FOTO: STELLA AKSNES-PEHRSON

Gangnam style! Se vinnervideoen til tropp 13 fra Gangnam style-konkurransen her:

Den første «leirnatten» ble tilbrakt på velkomstsenteret, siden leirområdet ikke var helt klart ennå. Speiderne lå på gulv og i trapper i flere etasjer.

Speidere på vei tilbake til leiren fra koreansk kulturaktivitet hvor de også lagde fine papirlykter.

FOTO: JANNE KATHINKA FONGEN

FOTO: JANNE KATHINKA FONGEN

Instavennlige telt i fine knallfarger.

FOTO: AURORA THUVE RØNNING

Fra det spektakulære åpningsleirbålet.

Fontener ble populære steder å kjøle seg ned for speidere på eventyr i Sør-Korea.

FOTO: ØYVIND AASEN

FOTO: ØYVIND AASEN

Mange kjøpte seg en håndvifte mot heten.

FOTO: ADA SOFIE SCHREIBER

Det var om å gjøre å drikke, drikke, drikke og drikke vann. Og leke litt med det først.

FOTO: ØYVIND AASEN

Fra forberedelsene til evakueringen av 43 000 speidere etter bare et par dager på leir. Et tyfonvarsel er ikke til å spøke med!

FOTO: MARIA SELNES

Avslutning med god stemning og lys.

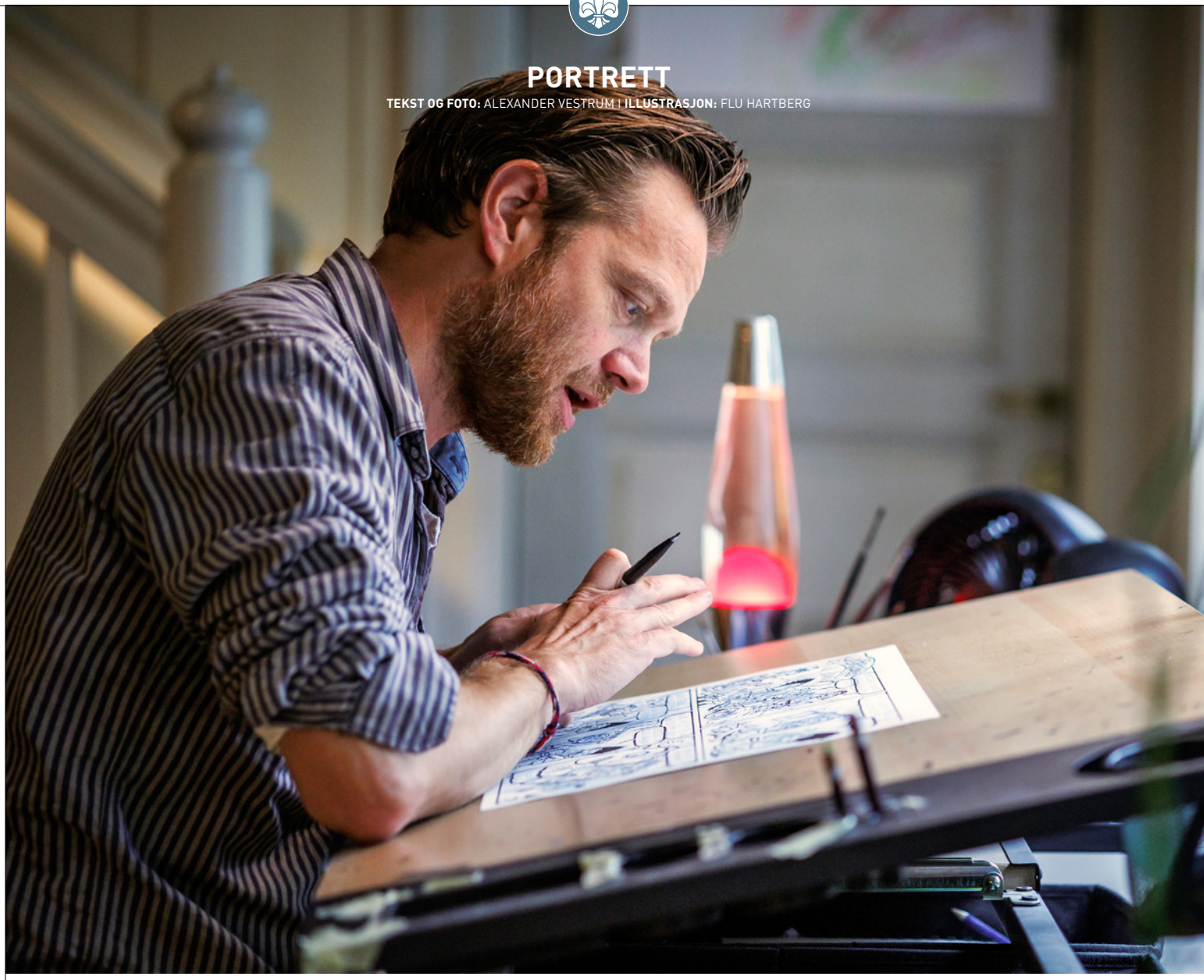

FOTO: MARIA SELNES

I neste utgave kan du se flere bilder fra Sør-Korea og lese om hvordan det var å være på leir med dramatiske hendelser, men også masse gøy.

Hurra for 17. mai – i august!
Fra Culture Day.

TEKST OG FOTO: ALEXANDER VESTRUM I **ILLUSTRASJON:** FLU HARTBERG

Én gang speider, alltid tegner

Når du leser «Rottepatruljen» på side 27, vil du trolig se litt av tegneserieskaper Flu Hartberg i alle figurene.

Flu er en av Norges mest kjente tegnere, og du har garantert sett arbeidene hans. For eksempel i Dagbladet. Eller hver påske på melkekartongene til Q-meieriene. Lenge har han gått med en idé om en egen speidertegneserie. Nå er den klar.

– Jeg har lenge tenkt på at det er mye inspirasjon der. Man er samlet i en liten gruppe som ikke nødvendigvis har så mye med hverandre å gjøre ellers. Så havner man sammen med folk man ikke kjenner fra før. Fra naboskolen, som er et annet univers. Det er alle typer folk og ofte et fargerikt persongalleri i patrulje. Jeg husker selv at det var halve moroa

– at det var så mange artige typer og morsomme folk. Og mange rare påfunn hele tida, forteller Flu.

TEMMET EN HEST

Han har mange historier om hva han og speidervenner har gjort. For eksempel da de prøvde å temme en hest. Metoden var å sitte i et tre og derfra få et tau inn i munnen på hesten som bissel og tømmer. For å få til det, festet speiderne et eple på tauet.
– Det endte med en liten tur. En kort tur. Og ingen ble skadd.

Intriger mellom jenter og gutter, og ikke minst leirforelskelser, er noen av ingrediensene Flu mener gjør speideren til bra å lage tegneserie om.
– Legger du til noen kniver og økser, er det egentlig alt man trenger, sier han. Og ler høyt.

GAMMELDAGS OG ANALOGT

Tegneseriene lager han i et studio i Akersveien i Oslo. Der er det meste gammeldags. Sentralt i rommet står et tegnebrett. Flu tegner nemlig alt for hånd, og kun den siste fargeleggingen skjer på datamaskin.

Noen av de beste minnene fra speidertida var at ledere fortalte historier. Selv om de handlet om menn med grønne øyne som bor under jorda, ble de fortalt med en innlevelse som gjorde at speiderne trodde på det.
– Det var helt magisk. Særlig når man er ute i skogen, blir man litt revet med, forteller Flu.

MUSIKERBRØDRE

Speidergruppa hans var også god med sang og musikk. I hjørnet på kontoret står et keyboard. Flu har skrevet sanger til flere leirer med Bøler speidergruppe. Sammen med broren, Aslak Hartberg i hiphopgruppa Klovner i kamp, skrev han leirsang til årets region-leir på Hvam på Romerike.

SPEIDER-CV

Navn: Ole-Fridtjov Hartberg, mest kjent som Flu.

Alder: 43 år.

Speiderbakgrunn: Var med i KFUM-gruppa på Nordberg i Oslo. Har barn som er aktive i Bøler speidergruppe i Oslospeiderne.

Aktuell: Lager tegneserien «Rottepatruljen» og oppgavesider i SPEIDEREN.

Vi er litt nysgjerrige på hvem av figurene i serien om Rottepatruljen som er Flu, slik han var som speider.
– Det er vel en kjent sak at alle som lager tegneserier putter litt av seg selv inn i karakterene. Det er én som liker å organisere og bestemme, og det kan jeg veldig fort finne på å gjøre. Men så er det også en som vimser veldig mye og er litt skvetten og usikker. Og det kan jeg også kjenne meg igjen i, forteller tegneren.

Han kjenner seg nok mest igjen i figuren Liffen.

I dag er det barna på 11 og 14 år som er speidere. – De er litt samme type som jeg var da jeg var barn. Fotball var ikke aktuelt. Men friluftsliv er gøy, og bare det å være sammen og ha det moro. ❖

Her blir den aller første tegneserien med Rottepatruljen til.

#speiding

Speidersommer er masse forskjellig. Én tropp reiser langt vekk, en annen kort, noen er ved sjøen, andre på fjellet, i skogen, eller i byen. Bildene har speidere over hele landet delt på Instagram med emneknaggen **#speiding.**
Del du også, da!

@1.bodo_speidergruppe

@Tomterspeidergruppe

@vestfoldspeiderne

@Bygdoyspeiderne

@1.gulseth.speidergruppe

@ursus.arctos.roverlag

@3.eidsvoll_speidergruppe

@speidertroppen_nittedal

@3.skien

@troppen.ssg

@cha.rover

@Bonesspeider

@soreidespeidergruppe

@osloscout

@skurk_1.sannidal

@Bygdoyspeiderne

@systrond

@klofta_1_speidergruppe

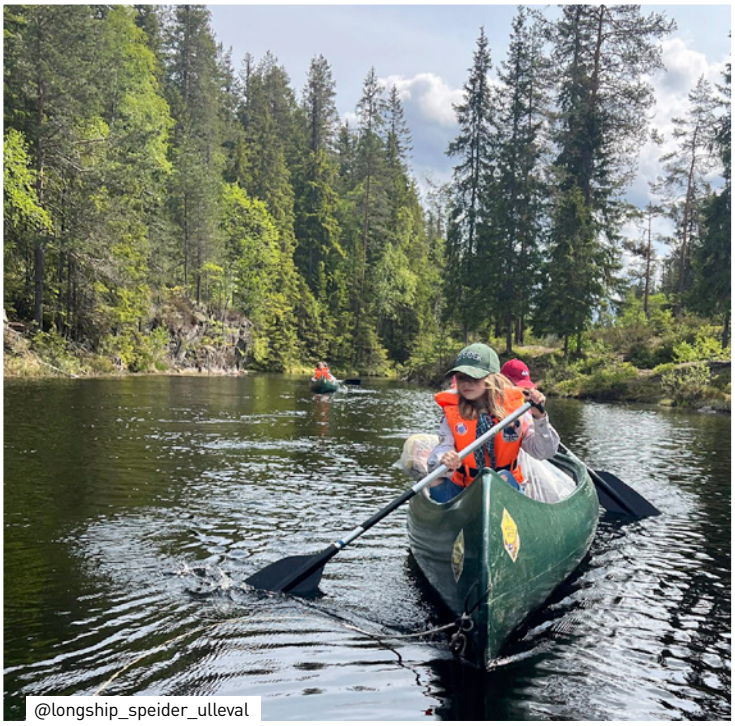

@hetlevikspeiderne

@Gjerpen_msk

@mjolnerspeider

@Siljekrok

@1.gulseth.speidergruppe

@longship_speider_ulleval

@Hustadvikaeide

@kolltveit_bks_speidergruppe

KRETSLEIRSOMMER

TEKST: KIRVIL KAASA

Leir er best!

Leirbålskos med sang og sketsjer, regn på teltduken, nye venner, barnåler på brødskiva, fnis og fis i soveposen, is og myggstikk, opp i trærne, vink med tærne, plump i bekken, kult i kano og mye moro hele uka – det er speiderleir, det! Her er glimt fra denne sommerens krets– og regionsleirer.

FOTO: MADS ANKARSTRAND

«Juletreet» Richard Hovdsveen blir erklært vinneren av «Ledermaskorama» på

Speidersjef Peer-Johan Ødegaard deler ut «fagbrev» på «Vi bygger», kretsleiren for Follo krets og Fredrikstad krets.

FOTO: MADS ANKARSTRAND

FOTO: JARLE ANDRÉ ØDEGAARD

Alle leirdeltakerne på «Vi bygger» takker for en fin kretsleir !

Leirbål med lek er alltid stas!

Begge tomler opp for jubileumsleiren til Sørlandet krets på Lista.

FOTO: REIDUN HAGIR BILSTAD

Imponerende portal med utkikkstårn hos 1. Sannidal speidergruppe

FOTO: GURI JOHANNE EVERTZ FORSBERG

Solumspeiderne hilser til alle som har vært på leir med dem i sommer.

FOTO: GURI JOHANNE EVERTZ FORSBERG

Populær leiraktivitet for speiderne fra Tele-Busk, Grenland og Aust-Agder krets!

FOTO: MARTIN LUNDSVOLL

På middelalderleiren Hvam 1323 kunne speiderne prøve seg i smia.

FOTO: GURI JOHANNE EVERTZ FORSBERG

Og der kom regnet! Nå er det om å gjøre å finne støvlene ...

FOTO: MARTIN LUNDSVOLL

FOTO: MARTIN LUNDSVOLL

Bare brede smil på leirkontoret til regionsleiren for kretsene Østre Østfold, Oslospeiderne, Vestmarka, Øvre Buskerud og Romerike.

FOTO: LISE KARINE LJUNGGREN RINGSTAD

Både Panda, Nebbdyr og Purpel rein var med på landsdelsleiren for Nord-Norge sammen med flere andre dyr.

RAGNAROK LANDSDELSLEIR 2023

FOTO: ANN-TOVE LORENTZEN

På Ragnarok fikk speiderne prøve seg på å farge garn med plantefarge av bjørkeblader.

FOTO: HUSTADVIKAEIDE

Volleyball og haik er klassiske leiraktiviteter, også på Trøndelag krets sin leir i år.

CORROBOREE
KRETSLEIR
Gunnavollen
Trøndelag
2023

FOTO: DINA ANGELICA AAMODT SKÅRDALSMO

FOTO: DINA ANGELICA AAMODT SKÅRDALSMO

Vått, men god stemning!

FOTO: SIGURD TOVEN GAUTUN

Roveraktivitet med Hunger Games som tema. Selv i ekte vestlandsregn er det gøy med vannkrig! Kretsleir for Hordaland, Ryvarden og Sogn og Fjordane.

FOTO: HUSTADVIKAEIDE

FOTO: VEBJØRN SKIRBEKK SAGMOEN

Jo flere i én leirsofa, desto bedre! Mjøsklubben på Tredalen i sommer.

TEKST: HELENE HENDEN OG ADA SOFIE SCHREIBER I **FOTO:** HELENE HENDEN

– En magisk overraskelse

På sidene 18 og 19 kan du lese om hva speiderne i Tønsberg speidergruppe synes om å ta topputmerkelser. Og selv om speiderne legger ned den største innsatsen, krever det noe av lederne også.

Charlotte Garder fra Tønsberg speidergruppe legger ned mye arbeid i topputmerkelsen. Det er det verdt, synes hun.

Det er troppsleder Charlotte Garder som organiserer arbeidet med topputmerkelsene i gruppa.

Det krever system, og alt sammen blir lagt inn i et Excel-ark som oppdateres etter hvert eneste speidermøte. – Jeg er litt Excel-freak, ler Charlotte.

Som regel følger ikke speiderne så nøye med på hvor langt de er kommet i arbeidet med topputmerkelsen. Dermed vet de ikke at de har fullført før de får den utdelt på avslutninga til enten jul eller sommeren. Charlotte liker å gjøre det på denne måten fordi hun synes det er gøy å se at speiderne blir fornøyde og får seg en overraskelse. – Det er rett og slett magisk, smiler hun.

– FÅ DEM ENGASJERT!

Å ta topputmerkelser krever stor innsats fra ledernes side også, og det er viktig å være dedikert. Hos Charlotte ligger det mye arbeid bak tilrettelegginga for topputmerkelsene. Én time etter hvert møte går med til planlegging og organisering.

Charlotte har noen tips til andre ledere som vil motivere speiderne sine til å ta topputmerkelsen.
– Gjør ting praktisk!

Hun mener speiderne har nok teori på skolen. For å få dem engasjert på speideren, er det viktig med et lite avbrekk fra det teoretiske. Kravene for å oppnå topputmerkelsen blir derfor blandet inn i et morsomt opplegg, fordelt på turer og møter. Tross all tiden Charlotte bruker på planlegging og gjennomføring, er hun ikke i tvil om at det er verdt det.

– Mange av speiderne passer ikke så godt inn i idretten, eller i det teoretiske opplegget på skolen, men så greier de å oppnå noe så stort som topputmerkelsen. Det er kjempegøy å se!

– Speiderne vet at det meste vi planlegger inkluderer noe fra loggboka og fra kravene til merker, og dermed også noe til topputmerkelsen. Så hvis det er en tur eller et møte de ikke er med på, går de glipp av mye.

EN GOD SIRKEL

Både stifinnere og vandere er i én tropp hos speidergruppa, – Alle skal få noe morsomt i løpet av et møte, det krever god planlegging, understreker Charlotte.

– Men jo mer motivert speiderne er, desto mer får du tilbake, og du får lyst til å gi dem enda mer. ❖

Fred C. Gjestad er troppsassistent i Nes-Årnes speidergruppe og journalist. I SPEIDEREN vil han skrive petiter om speiderlivet sett fra en speiderleders synspunkt.

TEKST: FRED C. GJESTAD I **FOTO:** MARTIN LUNDSVOLL

Motkultur

Tallerkenhaugen etter leirmiddagen er superhøy. 30 tallerkener i stabel. Fulle av matgris. Fem speidere gyver løs på haugen. Gulrota er en tur i leirkiosken.

Samlebåndet er effektivt. Først en som grovvasker for å få bort matrestene. Så to som vasker med såpe og varmt vann, før det skal skylles. Med så varmt vann som mulig. Helt til sist står tørkeren med tørkehåndkle.

Det tar ikke lang tid før oppvasken er unnagjort.
Det er da det slår meg: Dette handler egentlig ikke om oppvask. Dette handler om fellesskap. Det handler om samarbeid. Dette er speiding.

Eller for å bruke det pedagogiske språket: Dette er «folkehelse og livsmestring», «demokrati og medborgerskap» og ikke minst «bærekraftig utvikling». For de som kjenner igjen ordene, så er det de tre tverrfaglige emnene som ligger inne i skolens nye læreplan. Vi kaller det speiding. Mye av det vi gjør i speideren er altså blitt så fjernt fra den vanlige hverdagen at regjeringen har laget skolefag for å gi opplæring i våre verdier.

Det som kan oppleves som et pliktløp mellom de morsomme oppgavene, er vel så viktig for en speider. Samtidig som oppvaskkostene gjør susen, så går praten. Prat om dagen som har vært, om forventninger og om drømmer. Det er når man står skulder mot skulder at det bygges fellesskap og vennskap. Da er det egentlig litt uvesentlig om det er kjedelig eller gøy, så lenge det er i fellesskap.

I sommer var jeg med på regionsleiren «Hvam 1323». Selv om temaet var middelalder, så var jo speidingen tilpasset 2023. Opplevelsene og erfaringene er likevel de samme som jeg hadde som ung speider.

Mitt første leirminne var da jeg mistet potetvannkjelen over venstrefoten og brant meg. Jeg husker godt at jeg lå i smerte mens de andre var på leirbål den kvelden. Haiken på leiren i Danmark året etter husker jeg også godt. Det er ikke mye annet jeg husker fra da jeg var 12 år i 1987. Men jeg husker at det regnet gjennom natten, og at peffen min hadde fått den gode ideen at vi skulle «skjøte» to presenninger vi skulle ligge under. Gjett hvem som lå midt under skjøten? Det var selvsagt jeg. Vi endte med å søke tilflukt på en bondegård. Til tross for at dette i utgangspunktet er negative opplevelser, er det likevel positive minner. For jeg kom meg gjennom det.

Tilbake til stabelen med oppvask som ulvepatruljen jobber seg gjennom. Mange av speiderne har aldri vasket opp skikkelig før. Alle har jo oppvaskmaskin. Mens jeg står der og følger med på at speiderne vasker opp, reflekterer jeg over om vi egentlig er så gammeldagse i speideren. Er vi egentlig gått ut på dato? Jeg kommer isteden fram til at vi er motkulturelle. Vil tilbyr et alternativ til en samtid der barna skal beskyttes best mulig, risikoen skal reduseres og motstand i livet skal fjernes.

Selvsagt unner jeg ingen å få vannet fra en potetkjele over leggen. Men det betyr noe å få tillit til å lage mat som 12-åring, også når det går galt. Det gir livsmestring.

Ja, eller speiding, som vi kaller det. ❖

FRILUFTS-
SKOLEN

TEKST: KIRVIL KAASA I **FOTO:** PRIVAT

FRILUFTSSKOLEN i 2024?

Friluftsskolen er et Kinderegg i speidersammenheng: Mye gøy for barna, god profilering av speidergruppa og mulighet for betalt sommerjobb for unge speidere. **Noe for din gruppe?**

Friluftsskolen er et godt tilbud i ferier til 10–13-åringer. Aktivitetene foregår på dagtid, men ofte tilbyr friluftsskolene én overnatting. I løpet av noen få dager (3–5) får barna prøve en rekke lærerike og artige friluftslivsaktiviteter. Målet er å gi dem en morsom introduksjon til friluftsliv. Gjennom aktivitetene får barna kjennskap til allemannsretten, innføring i kart og kompass og erfaring med leirlivet.

SAMARBEID MELLOM ORGANISASJONER

Konseptet Friluftsskolen og opplegget er utviklet av Friluftsrådenes landsforbund og Turistforeningen. Det drives av disse to, men er tatt i bruk av ulike organisasjoner, blant annet av oss. Muligheten for sommerjobb for unge, særlig for dem under 18 år, er en del av konseptet.

Stadig flere speidergrupper har arrangert friluftsskole siden starten i 2016. Gjennom Friluftsskolen får deltakerne en fin og morsom introduksjon til speider-friluftslivet. Friluftsskolen kan arrangeres i alle skoleferier, det velger arrangørene selv.

– Speidergrupper som vil arrangere friluftsskole må stille med en lokal prosjektleder som lønnes for planlegging, gjennomføring og etterarbeid, forklarer Tove Jurs-Martinsen ved forbundskontoret. – Prosjektlederen rekrutterer veiledere og assistenter i samarbeid med speidergruppa. Disse lønnes for de dagene de jobber.

FLERE FORDELER

Speidergruppene kan velge om de vil søke støtte fra Norges speiderforbund til å arrangere friluftsskole. Forbundskontoret bistår i arbeidet med å søke nasjonale midler, hvis gruppa ønsker det. Flere får dessuten lokale midler. Pengene kan dekke både utstyr og lønn. – Å lønne speiderne som driver aktivitetene er ikke pålagt, men de fleste som arrangerer friluftsskole gjør det. Vi har opplevd at et roverlag tok på seg ansvaret for gruppas friluftsskole, men takket nei til å få betalt, forteller Tove.

– Friluftsskolen er både et morsomt tilbud til barn, en glimrende måte for speidergruppa til å profilere seg på og kan være en god mulighet for de eldste speiderne, for eksempel en rovergjeng, til å få sommerjobb og arbeidserfaring, oppsummerer Tove.
– Friluftsskolen er en suksess som vi vil fortsette med også i 2024. Er speidergruppa interessert, se speiding.no/friluftsskole.

Mathilde Messel Moland (20) var prosjektleder for Friluftsskolen til Bekkelaget speidergruppe denne sommeren:

Hvorfor ville du ha ansvaret for en friluftsskole i sommer?
– Jeg har jobbet på Friluftsskolen som assistent og veileder før, og så hadde jeg lyst til å prøve rollen som prosjektleder.

Hva var det morsomste med jobben?
– Det å gå fra å legge planer til å se dem bli realisert. Og å se hvordan barna koser seg ute.

Var det noe som ble utfordrende?
– Å huske å sette av nok tid i ukene og månedene før Friluftsskolen var utfordrende. Det er en stor forskjell mellom det å ha hele ansvaret for en friluftsskole og det å være veileder og assistent den ene uken Friluftsskolen foregår.

Vil du anbefale andre rovere å ta på seg et slikt ansvar?
– Så absolutt. Det er en super erfaring å ha med seg videre og det er gøy å ha ansvar! ❖

Mathilde Messel Moland og en av deltakerne på Friluftsskolen til Bekkelaget speidergruppe.
– Det er en super erfaring å være prosjektleder for Friluftsskolen, sier hun

TEKST: KIRVIL KAASA I **FOTO:** MARI SCHYTZ

Speider er ny styreleder for Norsk Friluftsliv

Solveig Schytz har lang erfaring fra frivilligheten og politikken. Hun er speiderleder og brenner for at nye generasjoner skal bli glade i naturen. Nå skal hun bruke engasjementet sitt til å få enda flere med ut på tur.

Engasjert mange steder: Den nye styrelederen for Norsk Friluftsliv har flere gryter å røre i enn denne med mat til staben på sommerens kretsleir på Halsnes.

Solveig Schytz ble i mai valgt til øverste leder for de frivillige friluftslivsorganisasjonene i Norge. Hun ser stort potensial i å få flere til å bli mer aktive i friluftslivet.

– Gjennom pandemien så vi at noen ble mer aktive og gikk mer på tur, andre ble mer passive og sitter mer i sofaen enn før. At flere er aktive gjennom friluftsliv er et viktig bidrag til bedre folkehelse, for at vi skal være friskere og leve gode liv.

SPEIDERLOVEN SOM RETTESNOR

Solveig Schytz er opprinnelig fra Molde, der hun ble speider som åtteåring. Hun bor på Ås sammen med familien, som alle er speidere. I det daglige er hun gruppeleder for partiet Venstre i Viken. Fartstiden fra speideren er livslang og mangfoldig, hun har blant annet vært visespeidersjef og speidersjef. I dag er hun visekretsleder i Follo krets og leder i 1. Ås speidergruppe. Hun er ofte på tur med speiderne.

– Det er et privilegium, med både opplevelser og et helt unikt fellesskap. Speiderloven sier at en speider kjenner naturen og verner

DETTE ER NORSK FRILUFTSLIV

Norsk Friluftsliv er fellesorganisasjonen for de 18 norske frivillige friluftslivsorganisasjonene, med over 950 000 medlemskap og flere enn 5 000 lag og foreninger. Organisasjonen skal blant annet fremme saker av felles interesse overfor myndigheter og andre aktuelle målgrupper, arbeide for et trygt og mangfoldig friluftsliv for alle, fremme allemannsretten og styrke friluftslivets posisjon i samfunnet.

om den. Her er vi ved kjernen: Skal vi greie å ta vare på naturen for framtida, må nye generasjoner lære å bli kjent med og bli glad i den, sier hun.

OPTIMIST PÅ VEGNE AV FRILUFTSLIVET

Solveig er bekymret, for undersøkelser viser at barn og unge i dag leker mindre ute enn de gjorde før. Hun mener at en sterk frivillighet er avgjørende for å snu denne trenden.

– Friluftsliv er også kunnskap og må læres. Friluftsorganisasjonene har en svært viktig rolle i det, og det er også viktig at alle barn møter friluftsliv i skolen.
Den nye lederen er overbevist om at mange ønsker å komme seg ut oftere. Hun har derfor stor tro på at organisasjonene kan oppnå mye i årene som kommer. – Jeg er grunnleggende optimist, og har trua på at vi skal lykkes med å inkludere flere, og bidra til at flere blir med ut.

Hun trekker også fram en konkret sak som Norsk Friluftsliv har jobbet lenge med, og som har betydning for framtidas friluftsliv:

– Vi mener at allemannsretten må inn i grunnloven. Forslaget skal behandles i Stortinget i høst. Å få allemannsretten inn i grunnloven er viktig for å løfte betydningen av både rettighetene og ansvaret som følger med å bruke naturen. ❖

SPEIDERSJEFENS HJØRNE

TEKST: PEER-JOHAN ØDEGAARD | **FOTO:** LARS RØRAAS

Leirsommer med litt motgang og vansker

Sommeren 2023 ble for de fleste av oss akkurat den leirsommeren vi har lengtet etter! Nesten alle kretsene hadde leir, og det var utrolig moro å besøke leirene fra Lista i sør til Renså i nord og se alt engasjementet og alle de gode aktivitetene. Men ikke minst var det flott å se hvordan ekte speiding igjen har blitt naturlig etter pandemien. Denne testen besto vi med glans!

Men alt blir ikke alltid slik man har planlagt for eller sett for seg. Det fikk de 700 norske speiderne erfare sammen med titusenvis av andre i vennegjengen vår på jamboree. Men det er nettopp når vi møter litt motgang og ting er litt vanskelig at vi ser verdien av å være beredt. Jeg er utrolig imponert over å følge kontingenten fra siden og se hvordan både ledelsen og speiderne samarbeidet med en positiv holdning og fant alternative løsninger. Opplevelsene, inntrykkene og vennskapene speiderne sitter igjen med etter jamboree er noe de vil ha med seg resten av livet. Og i tillegg er vi nå enda litt bedre rustet i problemløsning, samarbeid, selvstendighet og ansvar.

Nå er et nytt speiderår i gang, og jeg vil slå et slag for alt det bra programmet vi har i Speiderbasen. Hvorfor ikke sette noen mål om hvilke merker dere vil ha på skjorta på landsleiren i 2025? Spe på med et par fordypningsmerker og en utfordring hvert halvår, og vipps – så er dere på god vei mot en topputmerkelse!

Lykke til med speiderhøsten, også når motgangen kommer igjen. For vi er beredt! ❖

Speiderhilsen fra
speidersjef Peer-Johan

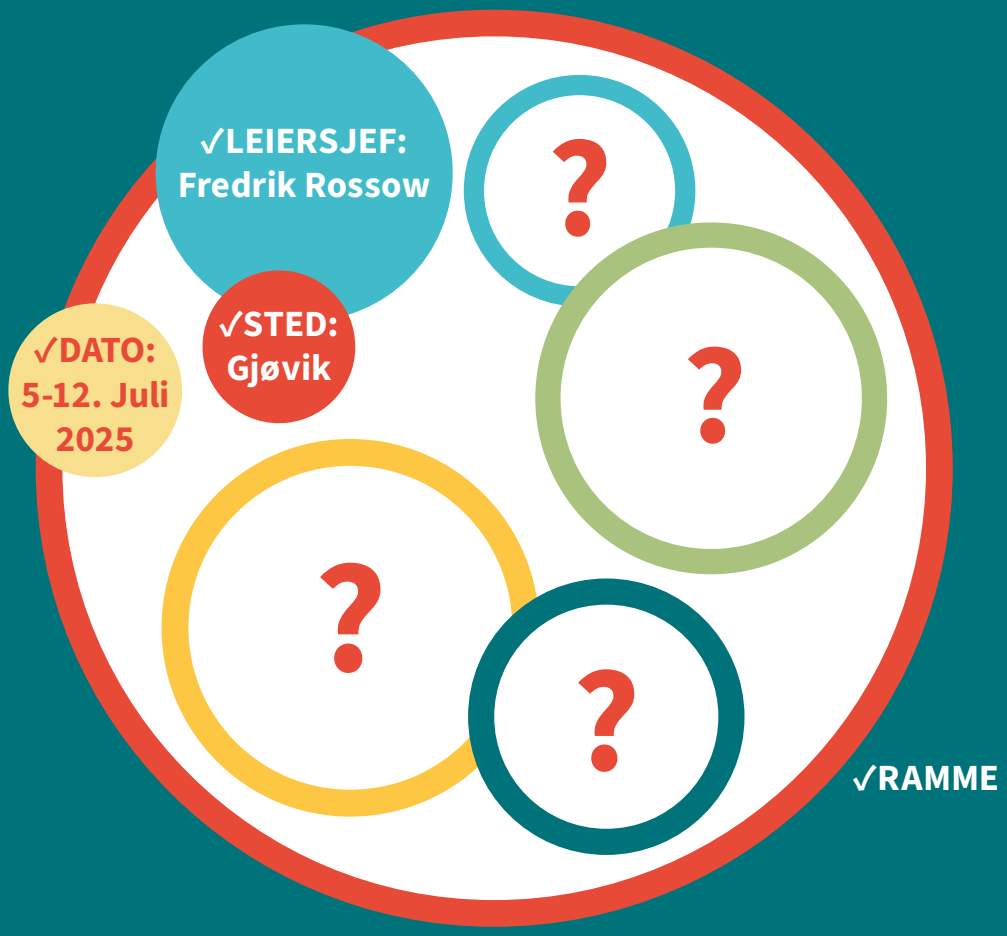
Løsning på Hulter til bulter:

HVALROSS	DELFIN	TANGLOPPE
HAI	SJØSTJERNE	
MANET	SEL	

SPEIDERNE

eller noen du vet om

Vil du være med og fylle Speidernes landsleir 2025 med innhold?

Leirsted er bestemt og vi drar til Gjøvik. Sammen med Gjøvik kommune skal vi arrangere tidenes speiderleir. Nå trenger vi engasjerte speidere som har lyst til å gjøre dette til den beste leiren noensinne.

Meld deg her **eller tips om en venn**

HEDER OG ÆRE

Vi presenterer speidere, speiderledere og andre som er blitt gjort ekstra stas på for speiderinnsatsen sin.

NSFS HEDERSTEGN

- Vivi Haavik Tønnessen – tildelt av 1. Grimstad MSK
- Anne Margrethe Himle – tildelt av Internasjonal komite
- Trond Engen – tildelt av Grenland krets

ÆRESKNIV

- Winfried Johann Kröner – tildelt av Kjølberg MS speidergruppe
- Katarina Myhre Jensen – tildelt av Hordaland krins
- Jorid Dannemark Opsahl – tildelt av 1. Gulseth speidergruppe
- Vigdis Green-Våga – tildelt av 1. Gulseth speidergruppe
- Aylin Kaya Gustavsen – tildelt av Rælingen speidergruppe
- Sigurd Støkket – tildelt av Rælingen speidergruppe
- Arne Edmund Ofstad – tildelt av Riska speidergruppe
- Linda Nathalie Foss – tildelt av Engerdal speidergruppe
- Tom Evensen – tildelt av Løten speidergruppe

FLAMMEN

- Fredrik Monrad Olsen – tildelt av 4. Bergen – Sandviken speidergruppe
- Amalie Dalhaug Halleland – tildelt av 4. Bergen – Sandviken speidergruppe
- David Oliver Berglund-Seland – tildelt av 4. Bergen – Sandviken speidergruppe
- Maya Celine Skog Dahl – tildelt av Drøbak/Frogn speidergruppe
- Therese Minge – tildelt av Skjeberg speidergruppe
- Mads Bjørge Ankarstrand – tildelt av Drøbak/Frogn speidergruppe
- Karoline Syvertsen – tildelt av Grenland krets

SPEIDERSJEFENS TOPPUTMERKELSE

Stifinnere

- Andreas Riis, 1. Sandnes speidergruppe
- Andreas Stensland Olsen, 1. Eydehavn speidergruppe
- Elling Hoem Rinde, Moldespeiderne
- Iben Bjelland, 2. Stavanger speidergruppe
- Solveig Kvadsheim Seglem, 2. Stavanger speidergruppe
- Storm Øberg Gjerpe, Tønsberg speidergruppe
- Timea Dalen, 1. Eydehavn speidergruppe

Vandrere

- Clara Chioqueta Hilmes, Hinna speidergruppe
- Dina Zwerg Førland, Hinna speidergruppe
- Einar Nordhagen Maneechuen, Furnes speidergruppe
- Eirik Østby-Deglum, Furnes speidergruppe
- Erik Haugland, Bryne speidergruppe
- Even Østby-Deglum, Furnes speidergruppe
- Marie Øydne, 1. Sandnes speidergruppe
- Nora Skjeggestad, Hinna speidergruppe
- Olene Helland, Hinna speidergruppe

Gratulerer!

Rovere

- Håvard Tobiassen Pedersen, 1. Grimstad MSK speidergruppe

MEDLEMSINFORMASJON

Her er en del praktisk informasjon knyttet til ditt medlemskap i Norges speiderforbund.

SOM MEDLEM FÅR DU

- Mange flotte opplevelser på møter, turer, leirer og andre arrangementer
- Unik praktisk kunnskap
- Mange nye venner
- Tilbud om å delta på en av landets beste ledertreninger
- Medlemsbladet SPEIDEREN tre–fire ganger i året
- Rabatt på leie av flotte speidereiendommer og speiderskuta Havbraatt
- Personskadeforsikring som gjelder på reise til og fra og under alle aktiviteter i regi av gruppe, krets, korps eller forbund, også utenfor Norge.

MEDLEMSKONTINGENT

Å drive godt speiderarbeid er ressurskrevende og hadde ikke vært mulig uten den enorme innsatsen fra alle våre frivillige ledere. Men vi er også avhengige av betydelig økonomisk støtte fra stat og kommune. Størrelsen på støtten avhenger av hvor mange betalende medlemmer Norges speiderforbund har. Betal kontingenten innen betalingsfristen. Da unngår du betalingspåminnelser. Sjekk at du betaler til riktig kontonummer, og bruk riktig KID-nummer.

MEDLEMSNUMMERET DITT

Alle medlemmer har et sekssifret medlemsnummer. Nummeret står på kontingentgiroen og er registrert i medlemssystemet Min speiding. Oppgi nummeret ved henvendelser om endring av medlemsinformasjon. Skal du melde deg ut av speideren, si fra til din lokale leder og/eller send en e-post med navn og medlemsnummer til nsf@speiding.no.

FOR MANGE BLADER I POSTEN?

Er dere flere speidere i familien, kan det være nok å motta ett eksemplar av SPEIDEREN. Dere kan ordne dette i medlemssystemet Min speiding, eller gi beskjed til forbundskontoret.

SPEIDERENS EGEN BUTIKK

Speider-sport er Norges speiderforbunds egen butikk.
Se **speidersport.no**. Her finner du alt av speiderklær og utstyr.

SPEIDERNE ER PÅ NETT

Norges speiderforbunds nettside er speiding.no.
På siden **blispeider.no** finner du nyttig informasjon om hva speiding er og hvor nærmeste speidergruppe befinner seg. Følg oss gjerne også på Facebook og på Instagram (#speiding). Mange grupper har også egne nettsider, eller en Facebook-side/–gruppe. Spør en leder i speidergruppa!

NORGES SPEIDERFORBUND

St. Olavs gate 25, 0166 Oslo
Postadresse: Postboks 6910 St. Olavs plass, 0130 Oslo
Telefon: 22 99 22 30
E-post: nsf@speiding.no
Nettside: speiding.no

KLIMANØYTRAL DISTRIBUSJON
Levert av Posten

NORGE P.P.
posten

Avsender: Norges speiderforbund, Postboks 6910, St. Olavs plass, 0130 OSLO

